IV

(Paziņojumi)

EIROPAS SAVIENĪBAS IESTĀŽU UN STRUKTŪRU SNIEGTI PAZIŅOJUMI

PADOME

EIROPAS SAVIENĪBAS KOPĒJAIS MILITĀRO PREČU SARAKSTS

(šo sarakstu Padome pieņēma 2011. gada 21. februārī)

(ekipējums, uz ko attiecas Padomes Kopējā nostāja 2008/944/KĀDP, ar ko izveido kopīgus noteikumus, kas reglamentē militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksporta kontroli)

(ar šo sarakstu atjaunina un aizvieto Eiropas Savienības Kopējo militāro preču sarakstu, ko Padome pieņēma 2010. gada 15. februārī)

(KĀDP)

(2011/C 86/01)

1. piezīme: "Pēdiņās" sniegtie termini ir definēti termini. Skatīt sarakstam pievienotās tajā izmantoto terminu definīcijas.

2. piezīme: Dažos gadījumos ķimikālijas ir uzskaitītas pēc nosaukuma un CAS *numura. Sarakstu piemēro ķimikālijām ar vienādu struktūrformulu (tostarp hidrātiem) neatkarīgi no nosaukuma vai* CAS *numura.* CAS *numuri ir uzrādīti, lai neatkarīgi no nomenklatūras palīdzētu apzināt konkrētu ķimikāliju vai maisījumu.* CAS *numurus nevar izmantot kā vienīgos ķimikāliju identifikatorus, jo dažām uzskaitīto ķimikāliju formām ir dažādi* CAS *numuri, tāpat arī maisījumiem, kas sastāv no uzskaitītajām ķimikālijām, var būt dažādi* CAS *numuri.*

ML1 **Gludstobra ieroči ar kalibru mazāku par 20 mm, citi ieroči un automātiskie ieroči ar 12,7 mm (0,50 collu kalibrs) vai mazāku kalibru un piederumi, kā arī šiem ieročiem speciāli izstrādātas sastāvdaļas:**

a. šautenes, karabīnes, revolveri, pistoles, mašīnpistoles un ložmetēji;

Piezīme: *Punktu ML1.a. nepiemēro:*

a. musketēm, šautenēm un karabīnēm, kas ražotas pirms 1938. gada;

b. pirms 1890. gada ražotu muskešu, šauteņu un karabīņu kopijām;

c. pirms 1890. gada ražotiem revolveriem, pistolēm un ložmetējiem, un to kopijām.

b. gludstobra ieroči:

1. speciāli militāram lietojumam izstrādāti gludstobra ieroči;

2. citi gludstobra ieroči:

a. pilnībā automātiski ieroči;

b. pusautomātiski vai pumpja darbības tipa ieroči;

c. šaujamieroči, kuros izmanto bezčaulu munīciju;

d. Ieroču klusinātāji, ieroču balsti, aptveres, ieroču tēmekļi un liesmu slāpētāji punktos ML1.a., ML1.b. vai ML1.c. minētajiem ieročiem.

1. piezīme: *Pozīciju ML1 nepiemēro gludstobra ieročiem, ko izmanto medībās vai sportā. Tādi ieroči nedrīkst būt speciāli izstrādāti militāram lietojumam vai pilnībā automātiski.*

2. piezīme: *Pozīciju ML1 nepiemēro šaujamieročiem, kas speciāli izstrādāti lietošanai ar salūta munīciju un kurus nevar izmantot šaušanai ar munīciju, kas minēta pozīcijā ML3.*

3. piezīme: *Pozīciju ML1 nepiemēro ieročiem, kuros izmanto apmales (rantes) kapsulas munīciju, ja tie nav pilnībā automātiski.*

4. piezīme: *Pozīciju ML1.d. nepiemēro ieroču optiskiem tēmēkļiem, kam nav elektroniskas attēlu apstrādes ierīču, ar palielinājumu līdz četrām reizēm, ja vien tie nav speciāli paredzēti vai pielāgoti militāram lietojumam.*

ML2 **Gludstobra ieroči ar 20 mm vai lielāku kalibru, citi ieroči vai bruņojums ar lielāku kalibru par 12,7 mm (0,50 collu kalibrs), palaišanas ierīces un piederumi, kā arī speciāli tādiem ieročiem izstrādātas sastāvdaļas:**

a. lielgabali, haubices, artilērijas ieroči, mīnmetēji, prettanku ieroči, granātu metēji, militārie liesmu metēji, bises, bezatsitiena šautenes, gludstobra ieroči un šiem ieročiem paredzētas raksturinformācijas slāpēšanas ierīces;

1. piezīme: *pozīcijā ML2.a. ietilpst inžektori, mērierīces, rezervuāri un citas speciāli izstrādātas sastāvdaļas, ko lietot ar šķidras degvielas dzītiem lādiņiem jebkurām punktā ML2.a. minētajām ierīcēm.*

2. piezīme: *pozīciju ML1.a. nepiemēro:*

1. musketēm, šautenēm un karabīnēm, kas ražotas pirms 1938. gada;

2. pirms 1890. gada ražotu muskešu, šauteņu un karabīņu kopijām;

3. piezīme: *pozīciju ML2.a. nepiemēro rokas lādiņu metējiem, kuri īpaši paredzēti tādu tauvā iesietu lādiņu mešanai, kuri nesatur stipro sprāgstvielu lādiņu vai sakaru pieslēgumu, un darbojas rādiusā ne vairāk kā 500 m.*

b. dūmu aizsega, gāzu un pirotehnikas metēji vai ģeneratori, kas speciāli izstrādāti vai pielāgoti militāram lietojumam;

Piezīme: *ML2.b. nepiemēro signālpistolēm.*

c. ieroču tēmēkļi un ieroču tēmēkļu uzstādīšanas platformas, kuriem ir visas turpmāk minētās iezīmes:

1. tie ir speciāli izstrādāti militāram lietojumam un

2. tie ir speciāli izstrādāti pozīcijā ML2.a. minētajiem ieročiem.

d. uzstādīšanas platformas, kas speciāli izstrādātas pozīcijā ML2.a. minētajiem ieročiem

ML3 **Munīcija un detonācijas iekārtas, un tām speciāli izstrādātas sastāvdaļas:**

a. munīcija ieročiem, kas minēti pozīcijās ML1, ML2 vai ML12;

b. detonācijas iekārtas, kas speciāli izstrādātas munīcijai, kura minēta ML3.a.

1. piezīme: Pozīcijā ML3 minētās speciāli izstrādātās sastāvdaļas ir:

a. Metāla vai plastmasas izstrādājumi, piemēram, aizdedzes kapseles, ložu čaulas, patronlentes, rotējošas lentes, un munīcijas metāla daļas;

b. spridzināšanas ietaišu drošinātāji un aktivizācijas ierīces, degļi, sensori un ieroses ierīces;

c. Enerģijas avoti, kas nodrošina vienreizēju operatīvo augstas enerģijas izlādi;

d. Munīcijas kastes no ugunsnedrošiem materiāliem;

e. Submunīcija, tostarp bumbas, mīnas un termiski vadāmi šāviņi.

2. piezīme: ML3.a. nepiemēro salūta patronām bez lodes un munīcijas maketiem ar caurdurtām patronām.

3. piezīme: ML3.a. nepiemēro patronām, kas speciāli izstrādātas šādiem nolūkiem:

a. signalizēšanai;

b. putnu biedēšanai; vai

c. gāzes aizdedzināšanai naftas atradnēs.

ML4 **Bumbas, torpēdas, raķetes, citas sprāgstošas ierīces un lādiņi, un ar tiem saistītas ierīces un piederumi un tiem speciāli izstrādātas sastāvdaļas:**

N.B.1! Vadības un navigācijas ierīces sk. ML11 pozīcijā.

N.B.2! Attiecībā uz Lidaparātos uzstādītām pretraķešu aizsardzības sistēmām (AMPS), *skatīt pozīciju ML4.c.*

a. militāram lietojumam speciāli izstrādātas bumbas, torpēdas, granātas, dūmu granātas, raķetes, mīnas, dziļumbumbas, grāvējlādiņi, grāvējiekārtas un graušanas komplekti, "pirotehnikas" ierīces, lādiņi un simulatori (t. i., ierīces, kas simulē šo priekšmetu īpašības);

Piezīme: *Pozīcijā ML4.a. iekļauts:*

a. dūmu granātas, degbumbas, aizdedzinošās bumbas un spridzekļi;

b. raķešu sprauslas un daudzkārt lietojamo raķešu uzgaļi.

b. Ierīces, kurām visi turpmāk uzskaitītie raksturlielumi:

1. tās ir speciāli izstrādātas militāram lietojumam; *un*

2. tās ir speciāli izstrādātas "darbībām", kas saistītas ar kādu no šādiem priekšmetiem:

a. priekšmeti, kas minēti pozīcijā ML4.a., vai

b. improvizētas spridzināšanas ierīces (*IED*).

Tehniska piezīme

Saistībā ar pozīciju ML4.b.2. "darbības" attiecas uz apkalpošanu, palaišanu, izvietošanu, kontrolēšanu, izlādēšanu, detonēšanu, aktivēšanu, apgādāšanu ar enerģiju no vienreizējā operatīvā enerģijas avota, māņu manevru izdarīšanu, traucēšanu, savākšanu, atklāšanu, sagraušanu vai iznīcināšanu.

1. piezīme: *ML4.b. ietilpst:*

a. pārvietojamas gāzes šķidrināšanas iekārtas, ar ko dienas laikā var saražot 1 000 kg vai vairāk sašķidrinātas gāzes.

b. peldoši elektrokabeļi magnētisku mīnu meklēšanai.

2. piezīme: *ML4.b. nepiemēro pārnēsājamām ierīcēm, kas pēc savas konstrukcijas ir domātas tikai metālisku priekšmetu atklāšanai un ar kurām nevar atšķirt mīnas no citiem metāliskiem objektiem.*

c. Lidaparātos uzstādītas pretraķešu aizsardzības sistēmas (AMPS).

Piezīme: *ML4.c. nepiemēro* AMPS, *kurām ir visas turpmāk minētās iezīmes:*

a. ir kāds no šiem raķešu brīdinājuma sensoriem:

1. pasīvi sensori, kuru maksimālā jutība ir 100-400 nm robežas; vai

2. aktīvs pulsējošā Dopplera efekta raķešu brīdinājuma sensors;

b. pretpasākumu aktivizācijas sistēmas;

c. Signālraķetes, kas rada gan vizuālus elementus, gan infrasarkanus starus, lai izdarītu māņu manevrus nolūkā izvairīties no "zeme-gaiss" raķetēm; un

d. tās uzstādītas "civilos lidaparātos" un tām ir visas turpmāk minētās iezīmes:

1. AMPS *ir darbināms tikai konkrētā "civilā lidaparātā", kurā šis* AMPS *ir uzstādīts un par kuru ir izsniegta kāda no šīm apliecībām:*

a. tipveida civilās aviācijas sertifikāts vai

b. līdzvērtīgs dokuments, ko atzinusi Starptautiskā civilās aviācijas organizācija (ICAO);

2. AMPS *ir nodrošināta ar aizsardzību, lai novērstu nesankcionētu piekļuvi "programmatūrai"; un*

3. AMPS *ir integrēts aktīvs mehānisms, kas sistēmai neļauj darboties, ja to noņem no "civilā lidaparāta", kurā tā ir uzstādīta.*

ML5 **Militāram lietojumam speciāli izstrādātas apšaudes koriģēšanas un ar to saistītas trauksmes un brīdinājuma ierīces un sistēmas, pārbaudes un regulēšanas, un pretdarbības ierīces, kā arī tām speciāli izstrādātas sastāvdaļas un piederumi:**

a. ieroču tēmēkļi, bombardēšanas vadības datori, lielgabalu uzstādīšanas iekārtas un ieroču kontrolsistēmas;

b. mērķu noteikšanas, mērķēšanas, attāluma mērīšanas, novērošanas vai sekošanas sistēmas; atklāšanas, datu apkopošanas, atpazīšanas vai identificēšanas ierīces; un sensoru integrācijas iekārtas;

c. pretpasākumu ierīces ierīcēm, kas minētas pozīcijās ML5.a. vai ML5.b.;

Piezīme: Pozīcijā ML5.c. pretpasākumu ierīces iekļauj arī detektoru ierīces.

d. lauka pārbaudes un regulēšanas ierīces, kas speciāli izstrādātas priekšmetiem, kas minēti pozīcijās ML5.a., ML5.b. vai ML5.c.

ML6 **Sauszemes transportlīdzekļi un to sastāvdaļas:**

N.B.! Vadības un navigācijas ierīces sk. ML11 pozīcijā.

a. sauszemes transportlīdzekļi un to sastāvdaļas, kas speciāli izstrādāti vai pielāgoti militāram lietojumam;

Tehniska piezīme:

Pozīcijā ML6.a. termins sauszemes transportlīdzekļi attiecas arī uz treileriem.

b. citi sauszemes transportlīdzekļi un to sastāvdaļas:

1. pilnpiedziņas transportlīdzekļi, derīgi braukšanai bezceļa apstākļos un ražoti no vai aprīkoti ar vismaz III līmeņa (*NIJ* 0108.01, 1985. gada septembris, vai līdzvērtīgs attiecīgas valsts standarts) vai labākiem ballistiskās aizsardzības materiāliem vai sastāvdaļām;

2. sastāvdaļas, kurām ir visas turpmāk uzskaitītās iezīmes:

a. speciāli izstrādātas transportlīdzekļiem, kas minēti pozīcijā ML6.b.1., un

b. aprīkotas ar vismaz III līmeņa (*NIJ* 0108.01, 1985. gada septembris, vai līdzvērtīgs attiecīgas valsts standarts) vai labākiem ballistiskās aizsardzības materiāliem.

N.B.! Sk. arī pozīciju ML13.a.

1. piezīme: *Pozīcijā ML6.a. iekļauts:*

a. tanki un citi bruņoti kaujas transportlīdzekļi un militāri transportlīdzekļi, kam uzstādītas ieroču platformas vai ierīces, ar ko izvietot mīnas vai palaist munīciju, kas minēta pozīcijā ML4;

b. bruņumašīnas;

c. amfībijas un transportlīdzekļi dziļu ūdenssķēršļu pārvarēšanai;

d. glābšanas transportlīdzekļi un transportlīdzekļi munīcijas un ieroču sistēmu vilkšanai vai pārvadāšanai, un ar tiem saistītas iekrāvējierīces.

2. piezīme: *Pozīcijā ML6.a. minēto sauszemes transportlīdzekļu pielāgošana militāram lietojumam ir strukturāla, elektriska vai mehāniska pielāgošana, izmantojot vienu vai vairākas militāram lietojumam speciāli izstrādātas sastāvdaļas. Tādas sastāvdaļas ir:*

a. speciāli izstrādātas ložu necaurlaidīgas pneimatiskas riepas;

b. bruņas vitāli svarīgiem mezgliem (piem., transportlīdzekļu degvielas tvertnēm vai kabīnēm);

c. speciāli ieroču kronšteini vai uzstādīšanas platformas;

d. maskēšanās apgaismes ierīces.

3. piezīme: *Pozīciju ML6 nepiemēro bruņotiem vai ar ballistisko aizsardzību aprīkotiem civiliem automobiļiem vai kravas transporta līdzekļiem, kas ir izstrādāti vai pielāgoti naudas vai vērtslietu pārvadāšanai.*

ML7 **Ķīmiski vai bioloģiski toksiski aģenti, "vielas nekārtību novēršanai", radioaktīvi materiāli, ar tiem saistītas ierīces, to sastāvdaļas un materiāli.**

a. bioloģiski aģenti vai radioaktīvi materiāli, kas "pielāgoti militārām vajadzībām", lai cilvēkiem vai dzīvniekiem, iekārtām, ražai vai apkārtējai videi nodarītu kaitējumu vai postījumus;

b. ķīmiskās kaujas vielas, ieskaitot:

1. neiroparalītiskas ķīmiskas kaujas vielas:

a. O-Alkil- (vienāds vai mazāks par C_{10}, ieskaitot cikloalkil) alkil- (metil-, etil-, n-propil- vai izopropil-) fluorofosfonāti:

zarīns (GB), O-izopropilmetilfluorfosfonāts (*CAS* 107-44-8); un

zomāns (GD), O-pinakolilmetilfluorfosfonāts (*CAS* 96-64-0);

b. O-Alkil- (vienāds vai mazāks par C_{10}, ieskaitot cikloalkil) N,N dialkil- (metil-, etil-, n-propil- vai izopropil-) amidociānfosfāti:

tabūns (GA), O-etil-N,N-dimetilamīnciānfosfāts (*CAS* 77-81-6);

c. O-Alkil (H vai vienāds vai mazāks par C_{10}, ieskaitot cikloalkil-) S-2-dialkil (metil, etil, n-propil vai izopropil) amīnoetilalkil (metil, etil, n-propil vai izopropil) tiofosfonāti un attiecīgie alkilētie un protonētie sāļi:

VX: O-etil S-2-diizopropilamīnoetilmetiltiofosfonāts (*CAS* 50782-69-9);

2. ķīmiskas kaujas kairinātājvielas:

a. sēra iprīti, piemēram:

1. 2-hloretilhlormetilsulfīds (*CAS* 2625-76-5);

2. bis (2-hloretil) sulfīds (*CAS* 505-60-2);

3. bis (2-hloretiltio) metāns (*CAS* 63869-13-6);

4. 1,2-bis (2-hloretiltio) etāns (*CAS* 3563-36-8);

5. 1,3-bis (2-hloretiltio) -n-propāns (*CAS* 63905-10-2);

6. 1,4-bis (2-hloretiltio) -n-butāns (*CAS* 142868-93-7);

7. 1,5-bis (2-hloretiltio) -n-pentāns (*CAS* 142868-94-8);

8. bis(2-hloretiltiometil) ēteris (*CAS* 63918-90-1);

9. bis (2-hloretiltioetil) ēteris (*CAS* 63918-89-8);

b. luizīti, piemēram:

1. 2-hlorvinildihlorarsīns (*CAS* 541-25-3);

2. tris (2-hlorvinil) arsīns (*CAS* 40334-70-1);

3. bis (2-hlorvinil) hlorarsīns (*CAS* 40334-69-8);

c. slāpekļa iprīti, piemēram:

1. HN1: bis (2-hloretil) etilamīns (*CAS* 538-07-8);

2. HN2: bis (2-hloretil) metilamīns (*CAS* 51-75-2);

3. HN3: tris (2-hloretil) amīns (*CAS* 555-77-1);

3. ķīmiskie kaujas paralizējošie aģenti, piemēram:

3-hinuklidinilbenzilāts (BZ) (CAS 6581-06-2);

4. ķīmiskie kaujas defolianti, piemēram:

a. butil 2-hlor-4-fluorofenooksiacetāts (LNF);

b. 2,4,5-trihlorfenoksi- etiķskābes (*CAS* 93-76-5) maisījums ar 2,4-dihlorfenoksi- etiķskābi (*CAS* 94-75-7) (*Agent Orange* - oranžais aģents (*CAS* 39277-47-9));

c. ķīmisko kaujas vielu binārie prekursori un pamatprekursori:

1. alkil (metil, etil, n-propil vai izopropil) fosfonildifluorīdi, tādi kā:

DF: metilfosfonildifluorīds (*CAS* 676-99-3);

2. O-alkils (H vai vienāds vai mazāks par C_{10}, ieskaitot cikloalkil) O-2-dialkils (metil, etil, n-propil vai izopropil) aminoetilalkils (metil, etil, n-propil vai izopropil) fosfonāti un attiecīgie alkilētie un protonētie sāļi, piemēram:

QL: O-etil-2-diizopropilaminoetilmetilfosfonīts (*CAS* 57856-11-8);

3. hlorzarīns: O-izopropilmetilhlorfosfonāts (*CAS* 1445-76-7);

4. hlorzomāns: O-pinakolilmetilhlorfosfonāts (*CAS* 7040-57-5);

d. "vielas masu nekārtību novēršanai", tajās ietilpstošās aktīvās ķīmikālijas un to kombinācijas, tostarp:

1. alfa-Brombenzenacetonitrīls, (brombenzilcianīds) (CA) (*CAS* 5798-79-8);

2. [(2-hlorfenil) metilēn] propāndinitrils (o-hlorobenzilidenmalononitrils) (CS) (*CAS* 2698-41-1);

3. 2-hlor-1-feniletanons, fenacilhlorīds (ω-hloracetofenons) (CN) (*CAS* 532-27-4);

4. dibenz-(b, f)-1,4-oksazepīns (CR) (*CAS* 257-07-8);

5. 10-hlor-5,10-dihidrofenarsazīns (fenarsazīnhlorīds) (*Adamsits*) (DM) (*CAS* 578-94-9);

6. N-nonanoilmorfolīns (MPA) (*CAS* 5299-64-9);

1. piezīme: *Pozīciju ML7.d. nepiemēro "vielām masu nekārtību -novēršanai", ja tās ir iesaiņotas individuālās, pašaizsardzības vajadzībām*

2. piezīme: *Pozīciju ML.7d. nepiemēro vielu sastāvā ietilpstošām aktīvām ķimikālijām un to kombinācijām, ja tās ir atpazīstamas kā vajadzīgas pārtikas ražošanai vai medicīnai un attiecīgi iesaiņotas.*

e. militāram lietojumam speciāli izstrādātas vai pielāgotas iekārtas, ar ko izsmidzināt jebkuru no šīm vielām, un speciāli izstrādātas to sastāvdaļas:

1. aģentus vai materiālus, kas minēti pozīcijās ML7.a., ML7.b. vai ML7.d.; vai

2. no pozīcijā ML7.c. minētajiem prekursoriem izgatavotās ķīmiskās kaujas vielas;

f. militāram lietojumam speciāli izstrādātas vai pielāgotas dezaktivācijas un aizsardzības iekārtas, sastāvdaļas un ķīmiski maisījumi:

1. iekārtas un sastāvdaļas, kas izstrādātas vai pielāgotas, lai aizsargātos pret materiāliem, kas minēti pozīcijās ML7.a., ML7.b. vai ML7.d.;

2. iekārtas un sastāvdaļas, kas izstrādātas vai pielāgotas, lai dezaktivētu objektus, kas piesārņoti ar materiāliem, kuri minēti pozīcijā ML7.a. vai ML7.b.;

3. ķimikāliju maisījumi, speciāli izstrādāti, lai dezaktivētu objektus, kas piesārņoti ar materiāliem, kuri minēti pozīcijā ML7.a. vai ML7.b.;

Piezīme: *Pozīcijā ML7.f.1. iekļauts:*

a. speciāli izstrādātas vai pielāgotas gaisa kondicionēšanas sistēmas, lai filtrētu radioaktīvu, bioloģisku vai ķīmisku piesārņojumu;

b. aizsargtērpi.

N.B.! *Civilām vajadzībām paredzētas gāzmaskas, aizsargiekārtas un dezaktivācijas iekārtas – sk. arī pozīciju 1A004 ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.*

g. militāram lietojumam speciāli izstrādātas vai pielāgotas iekārtas un tām speciāli izgatavotas sastāvdaļas, kuras izstrādātas vai pielāgotas, lai atklātu vai identificētu pozīcijā ML7.a., ML7.b. vai ML7.d. minētos materiālus;

Piezīme: *Pozīciju ML7.g. nepiemēro personālajiem radiācijas dozimetriem.*

N.B.! *Sk. arī pozīciju 1A004 ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.*

h. speciāli izstrādāti vai apstrādāti "biopolimēri" kā arī īpašas to ražošanai izmantotas šūnu kultūras, lai atklātu vai identificētu pozīcijā ML7.b. minētās ķīmiskās kaujas vielas;

i. "biokatalizatori" ķīmisku kaujas vielu dezaktivācijai vai noārdīšanai, un attiecīgas bioloģiskas sistēmas:

1. tiešas laboratoriskas selekcijas ceļā vai ģenētiski iedarbojoties uz bioloģiskām sistēmām, speciāli izstrādāti "biokatalizatori", lai deaktivētu vai noārdītu ķīmisko ieroču vielas, kas minētas pozīcijā ML7.b.;

2. turpmāk uzskaitītās bioloģiskās sistēmas, kas satur ģenētisku informāciju, kura tieši attiecas uz pozīcijā ML7.i.1. minēto "biokatalizatoru" ražošanu:

a. "ekspresijas vektori";

b. vīrusi;

c. šūnu kultūras.

1. piezīme: *ML7.b. un ML7.d. nepiemēro:*

a. hlorciānam (CAS *506-77-4); sk. arī pozīciju 1C450.a.5. ES Divējāda lietojuma preču sarakstā;*

b. cianīdūdeņražskābei (zilskābei), (CAS *74-90-8);*

c. hloram, (CAS *7782-50-5);*

d. karbonilhlorīdam (fosgēnam), (CAS *75-44-5). sk. pozīciju 1C450.a.4. ES Divējāda lietojuma preču sarakstā;*

e. difosgēnam (trihlormetilhlorformiātam), (CAS *503-38-8);*

f. nav lietots kopš 2004. gada;

g. ksililbromīdam: orto (CAS *89-92-90), meta* (CAS *620-13-3), para* (CAS *104-81-4);*

h. benzilbromīdam, (CAS *100-39-0);*

i. benziljodīdam, (CAS *620-05-3);*

j. bromacetonam, (CAS 598-31-2);

k. bromciānam, (CAS 506-68-3);

l. brommetiletilketonam, (CAS 816-40-0);

m. hloracetonam, (CAS 78-95-5);

n. jodetiķskābes etilēsterim, (CAS 623-48-3);

o. jodacetonam, (CAS 3019-04-3);

p. hlorpikrīnam, (CAS 76-06-2). sk. pozīciju 1C450.a.7. ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.

2. piezīme: pozīcijās ML7.h. un ML7.i.2. norādītās specifiskās šūnu kultūras un bioloģiskās sistēmas nepiemēro tādām šūnu kultūrām vai bioloģiskām sistēmām, kuras izmanto civiliem mērķiem – lauksaimniecībā, farmācijā, medicīnā, veterinārajā jomā, vides aizsardzībā, atkritumu pārstrādē vai pārtikas rūpniecībā

ML8 "**Energoietilpīgi materiāli**" **un ar tiem saistītas vielas:**

N.B. 1! Sk. arī pozīciju 1C011 ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.

N.B. 2! Lādiņus un ierīces skatīt pozīcijā ML4 un pozīcijā 1A008 ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.

Tehniskas piezīmes:

1. Ar maisījumu pozīcijā ML8 saprot vienu vai vairāku vielu sajaukumu, no kurām vismaz viena viela minēta pozīcijas ML8 apakšpunktos.

2. Ar šo sarakstu kontrole ir paredzēta jebkurai pozīcijas ML8 apakšpunktos minētai vielai, pat ja to izmanto citādi, nekā norādīts (piemēram, TAGN galvenokārt lieto kā sprāgstvielu, bet to var lietot arī kā degvielu vai oksidētāju).

a. "Sprāgstvielas" un to maisījumi:

1. ADNBF (amino dinitrobenzofuroksāns vai 7-amino-4,6- dinitrobenzofurazān-1-oksīds) (CAS 97096-78-1);

2. BNCP (cis-bis (5-nitrotetrazolāts) tetraamīnkobalt (III) perhlorāts) (CAS 117412-28-9);

3. CL-14 (diamīnodinitrobenzofurozāns vai 5,7-diamino-4,6-dinitrobenzofurazān-1-oksīds) (CAS 117907-74-1);

4. CL-20 (HNIW vai heksanitroheksaazavurcitāns) (CAS 135285-90-4); CL-20 klarīti (sk. arī tā "prekursorus" pozīcijās ML8.g.3. un ML8.g.4.);

5. CP (2-(5-ciāntetrazolāts) pentamīnkobalt (III) perhlorāts) (CAS 70247-32-4);

6. DADE (1,1 diamīn-2,2-dinitroetilēns, FOX7) (CAS 145250-81-3);

7. DATB (diaminotrinitrolbenzols) (CAS 1630-08-6);

8. DDFP (1,4-dinitrodifurazānpiperazīns);

9. DDPO (2,6-diamīn-3,5-dinitropirazīn-1-oksīds, PZO) (CAS 194486-77-6);

10. DIPAM (3,3′-diamīn-2,2′,4,4′,6,6′-heksanitrobifenils jeb dipikramīds) (*CAS* 17215-44-0);

11. DNGU (DINGU jeb dinitroglikolurils) (*CAS* 55510-04-8);

12. furazāni:

    a. DAAOF (diaminoazoksifurazāns);

    b. DAAzF (diamīnoazofurazāns) (*CAS* 78644-90-3);

13. šādi HMX un tā atvasinājumi (sk. arī tā "prekursorus" pozīcijā ML8.g.5.):

    a. HMX (ciklotetrametilēntetranitramīns, oktahidro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazīns, 1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetraazaciklooktāns, otogēns) (*CAS* 2691-41-0);

    b. difluoraminēti HMX analogi;

    c. K-55 (2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraazabiciklo [3,3,0]-oktanons-3, tetranitrosemiglikourīls jeb ketobiciklo-HMX) (*CAS* 130256-72-3);

14. HNAD (heksanitroadamantāns) (*CAS* 143850-71-9);

15. HNS (heksanitrostilbēns) (*CAS* 20062-22-0);

16. šādi imidazoli:

    a. BNNII (oktahidro-2,5-bis(nitroimīn)imidazo [4,5-d] imidazols);

    b. DNI (2,4-dinitroimidazols) (*CAS* 5213-49-0);

    c. FDIA (1-fluoro-2,4-dinitroimidazols);

    d. NTDNIA (N-(2-nitrotriazol)-2,4-dinitroimidazols);

    e. PTIA (1-pikril-2,4,5-trinitroimidazols);

17. NTNMH (1-(2-nitrotriazol)-2-dinitrometilēnhidrazīns);

18. NTO (ONTA vai 3-nitro-1,2,4-triazol-5-ons) (*CAS* 932-64-9);

19. polinitrokubāni ar vairāk nekā četrām nitrogrupām;

20. PYX (2,6-bis(pikrilamīn)-3,5-dinitropiridīns) (*CAS* 38082-89-2);

21. RDX un atvasinājumi:

    a. RDX (ciklotrimetiltrinitramīns, ciklonīts, T4, heksahidro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triazīns, 1,3,5-trinitro-1,3,5-triazaciklo heksāns vai heksogēns; (*CAS* 121-82-4);

    b. Keto-RDX (K-6 vai 2,4,6-trinitro-2,4,6-triazaciklo heksanons) (*CAS* 115029-35-1);

22. TAGN (triaminoguanidīna nitrāts) (*CAS* 4000-16-2);

23. TATB (triaminonitrobenzols) (*CAS* 3058-38-6) (skat. arī tā "prekursorus" pozīcijā ML8.g.7);

24. TEDDZ (3,3,7,7-tetrabis(difluoramīns) oktahidro-1,5dinitro-1,5-diazocīns);

25. tetrazoli:

    a. NTAT (nitrotriazolaminotetrazols);

    b. NTNT (1-N-(2-nitrotriazolo)-4-nitrotetrazols);

26. tetrils (trinitrofenilmetilnitramīns) (*CAS* 479-45-8);

27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraazadekalīns) (*CAS* 135877-16-6) (sk. arī pozīciju ML8.g.6. – tur uzskaitīti tā "prekursori");

28. TNAZ (1,3,3-trinitroazetidīns) (*CAS* 97645-24-4) (sk. arī pozīciju ML8.g.2. – tur uzskaitīti tā "prekursori");

29. TNGU (SORGUILS jeb tetranitroglikolurīls) (*CAS* 55510-03-7);

30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-piridazīn[4,5-d]piridazīns) (*CAS* 229176-04-9);

31. triazīni:

    a. DNAM (2-oksi-4,6-dinitroamīn-s-triazīns) (*CAS* 19899-80-0);

    b. NNHT (2-nitroimīn-5-nitro-heksahidro-1,3,5-triazīns) (*CAS* 130400-13-4);

32. triazoli:

    a. 5-azido-2-nitrotriazols;

    b. ADHTDN (4-amīn-3,5-dihidrazīn-1,2,4-triazola dinitramīds) (*CAS* 1614-08-0);

    c. ADNT (1-amīn-3,5-dinitro-1,2,4-triazols);

    d. BDNTA ([bis-dinitrotriazol]amīns);

    e. DBT (3,3′-dinitro-5,5-bi-1,2,4-triazols) (*CAS* 30003-46-4);

    f. DNBT (dinitrobistriazols) (*CAS* 70890-46-9);

    g. nav lietots kopš 2010. gada;

    h. NTDNT (1-N-(2-nitrotriazol) 3,5-dinitrotriazols);

    i. PDNT (1-pikril-3,5-dinitrotriazols);

    j. TACOT (tetranitrobenzotriazolbenzotriazols) (*CAS* 25243-36-1);

33. sprāgstvielas, kas nav uzskaitītas citur pozīcijā ML8.a. un kurām ir kāda no šādām īpašībām:

    a. detonācijas ātrums maksimālā blīvumā pārsniedz 8 700 m/s – *vai*

b. detonācijas spiediens pārsniedz 34 GPa (340 kilobārus);

34. organiskas sprāgstvielas, kas nav uzskaitītas citur pozīcijā ML8.a. un kurām ir visas šādas īpašības:

a. detonācijas spiediens ir 25 GPa (250 kilobāri) vai lielāks, un

b. 5 minūtes vai ilgāku laiku saglabā stabilitāti 523 K (250 °C) vai augstākā temperatūrā.

b. šādi "propelenti":

1. visi ANO klasifikatora 1.1. klasē ietvertie cietie "propelenti" ar īpatnējo teorētisko impulsu, kas (standartapstākļos) ir ilgāks par 250 sekundēm nemetalizētām, vai ilgāks par 270 sekundēm – aluminizētām kompozīcijām;

2. visi ANO klasifikatora 1.3. klasē ietvertie cietie "propelenti" ar īpatnējo teorētisko impulsu, kas (standartapstākļos) ir ilgāks par 230 sekundēm nehalogenizētām, 250 sekundes nemetalizētām un 266 sekundes – metalizētām kompozīcijām;

3. "propelenti", kam spēka konstante ir lielāka par 1 200 kJ/kg;

4. "propelenti", kas standartapstākļos var uzturēt nemainīgu degšanas ātrumu, lielāku par 38 mm/s (mērot kā vienu inhibētu šķiedru) 6,89 MPa (68,9 bāru) spiedienā un 294K (21 °C) temperatūrā;

5. ar elastomeriem pārveidoti lietas dubultbāzes (*Elastomer modified cast double base – EMCDB*) "propelenti", kam maksimālā slodzē, 233 K (– 40 °C) temperatūrā elastība ir lielāka par 5 %;

6. visi "propelenti", kuros ir pozīcijā ML8.a. norādītās vielas;

7. "propelenti", kuri nav minēti citur ES Kopējā militāro preču sarakstā un kuri ir speciāli izstrādāti militāram lietojumam;

c. "pirotehnikas materiāli", degvielas un tām radniecīgas vielas un to maisījumi:

1. speciāli militārām vajadzībām izstrādātas aviodegvielas;

2. alans (alumīnija hidrīds) (*CAS* 7784-21-6);

3. karborāni; dekaborāns (*CAS* 17702-41-9); pentaborāni (*CAS* 19624-22-7 un 18433-84-6) un to atvasinājumi;

4. hidrazīns un atvasinājumi (sk. arī pozīciju ML8.d.8. un ML8.d.9. – hidrazīna atvasinājumi kā oksidētāji):

a. hidrazīns (*CAS* 302-01-2) 70 % vai lielākās koncentrācijās;

b. monometilhidrazīns (*CAS* 60-34-4);

c. simetriskais dimetilhidrazīns (*CAS* 540-73-8);

d. asimetriskais dimetilhidrazīns (*CAS* 57-14-7);

5. pulverizētas metāla degvielas (to daļiņas ir vai nu sfēriskas, putekļveida, sferoīdas, vai maltas), kas gatavotas no materiāliem, kam sastāvā ir 99 % vai vairāk jebkuras šīs vielas:

   a. šādi metāli un to maisījumi:

      1. berīlijs (*CAS* 7440-41-7), ja daļiņas nav lielākas par 60 μm;

      2. dzelzs pulveris (*CAS* 7439-89-6), ja daļiņas ir 3 μm vai mazākas, iegūts, dzelzs oksīdu reducējot ar ūdeņradi;

   b. maisījumi, kuros ir jebkura šī viela:

      1. cirkonijs (*CAS* 7440-67-7), magnijs (*CAS* 7439-95-4) vai to sakausējumi, ja daļiņas mazākas par 60 μm; vai

      2. bora (*CAS* 7440-42-8) vai bora karbīda (*CAS* 12069-32-8) degvielas, 85 % tīras vai tīrākas un ja daļiņas mazākas par 60 μm;

6. militārie materiāli ar ogļūdeņraždegvielu biezinātājiem, speciāli izstrādāti lietojumam liesmumetējos vai aizdedzes munīcijā, tādi kā metālu stearāti vai palmiāti (piemēram, oktols (*CAS* 637-12-7)) un M1, M2, un M3 biezinātāji;

7. perhlorāti, hlorāti un hromāti kompozīcijās ar pulverizētiem metāliem vai citiem energoietilpīgiem degkomponentiem;

8. sfērisks alumīnija pulveris (*CAS* 7429-90-5), kā daļiņas ir 60 μm vai mazākas, izgatavots no materiāla ar 99 % vai lielāku alumīnija saturu;

9. titāna subhidrīds (TiH_n) ar stehiometrisko ekvivalentu n = 0,65–1,68;

1. piezīme: *Aviodegvielas, kas minētas pozīcijā ML8.c.1., ir gatavi ražojumi, nevis to sastāvdaļas.*

2. piezīme: *Pozīciju ML8.c.4.a. nepiemēro hidrazīna maisījumiem, kas speciāli izstrādāti korozijas ierobežošanai.*

3. piezīme: *Pozīciju ML8.c.5. piemēro sprāgstvielām un degvielām, neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav iekapsulēti alumīnijā, magnijā, cirkonijā vai berilijā.*

4. piezīme: *Pozīciju ML8.c.5.b.2. nepiemēro boram un bora karbīdam, kas bagātināts ar boru-10 (ar 20 % vai lielāku kopējo bora-10 saturu).*

5. piezīme: *Pozīciju ML8.c.5.b. piemēro pulverizētām metāla degvielām tikai tad, kad tās ir sajauktas ar citām vielām, lai izveidotu maisījumu, kas formulēts militāriem nolūkiem, piemēram, šķidras propelentu suspensijas, cietus propelentus, vai pirotehniskus maisījumus.*

d. šādi oksidētāji un to maisījumi:

   1. ADN (amonija dinitramīds jeb SR 12) (*CAS* 140456-78-6);

   2. AP (amonija perhlorāts) (*CAS* 7790-98-9);

   3 fluora kompaundi ar jebkuru šo elementu:

      a. ar citiem halogēniem;

b. ar skābekli; vai

c. ar slāpekli.

1. piezīme: *Pozīciju ML8.d.3. nepiemēro hlora trifluoram* (CAS *7790-91-2*).

2. piezīme: *Pozīciju ML8.d.3. nepiemēro slāpekļa trifluoram* (CAS *7783-54-2) gāzes stāvoklī.*

4. DNAD (1,3-dinitro-1,3-diazetidīns) (*CAS* 78246-06-7);

5. HAN (hidroksilamīna nitrāts) (*CAS* 13465-08-2);

6. HAP (hidrokslilamīna perhlorāts) (*CAS* 15588-62-2);

7. HNF (hidrazīna nitroformiāts) (*CAS* 20773-28-8);

8. hidrazīna nitrāts (*CAS* 37836-27-4);

9. hidrazīna perhlorāts (*CAS* 27978-54-7);

10. šķidri oksidētāji, kas sastāv no inhibētās kūpošās slāpekļskābes *(IRFNA) (CAS* 8007-58-7) vai to satur;

Piezīme: *Pozīciju ML8.d.10. nepiemēro neinhibētai kūpošai slāpekļskābei.*

e. Šādas saistvielas, plastifikatori, monomēri un polimēri:

1. AMMO (azidometilmetiloksietāns un tā polimēri) (*CAS* 90683-29-7) (skat. arī pozīciju ML8.g.1. – tur uzskaitīti tā "prekursori");

2. BAMO (bisazidometiloksietāns un tā polimēri) (*CAS* 17607-20-4) (skat. arī pozīciju ML8.g.1. – tur uzskaitīti tā "prekursori");

3. BDNPA (bis (2,2-dinitropropil)acetāls) (*CAS* 5108-69-0);

4. BDNPF (bis (2,2-dinitropropil)formiāls) (*CAS* 5917-61-3);

5. BTTN (butāntrioltrinitrāts) (*CAS* 6659-60-5) (skat. arī pozīciju ML8.g.8. – tur uzskaitīti tā "prekursori");

6. militāram lietojumam speciāli izstrādāti enerģētiskie monomēri, plastifikatori vai polimēri, kuros ir kāda no šādām grupām:

a. slāpekļa grupas;

b. azīda grupas;

c. nitrāta grupas;

d. nitraza grupas vai

e. difluoramīna grupas;

7. FAMAO (3-difluoramīnmetil-3-azidometiloksietāns) un tā polimēri;

8. FEFO (bis-(2-fluor-2,2-dinitroetil) formiāls) (*CAS* 17003-79-1);

9. FPF-1 (poli-2,2,3,3,4,4-heksafluorpentān-1,5-diol formiāls) (*CAS* 376-90-9);

10. FPF-3 (poli-2,4,4,5,5,6,6-heptafluor-2-tri-fluormetil-3-oksaheptīn-1,7-diol formāls);

11. GAP (glicidilazīda polimērs) (*CAS* 143178-24-9) un tā atvasinājumi;

12. HTPB (hidroksi-terminēts polibutadiēns) ar hidroksilgrupu funkcionalitāti, kas līdzinās 2,2 vai ir lielāka par to un mazāka par 2,4 vai līdzinās tai, ar hidroksilgrupu vērtību, kas nepārsniedz 0,77 meq/g, un par 47 puāziem mazāku viskozitāti 30 °C temperatūrā (*CAS* 69102-90-5);

13. poli(epihlorohidrīns) ar spirta funkcionālām grupām, kura molekulārais svars ir mazāks par 10 000), proti:

    a. poli(epihlorohidrīndiols);

    b. poli(epihlorohidrīntriols);

14. NENAs (nitrātetilnitramīna savienojumi) (*CAS* 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 un 85954-06-9);

15. PGN (poli-GLYN, poliglicidilnitrāts vai poli(nitrātmetiloksirāns) (*CAS* 27814-48-8);

16. poli-NIMMO (polinitrātmetilmetiloksietāns) vai poli-NIMMO (poli[3-nitrātmetil-3-metiloksietāns]) (*CAS* 84051-81-0);

17. polinitroortokarbonāti;

18. TVOPA (1,2,3-tris[1,2-bis(difluoramino)etoksi] propāns vai trīs-vīnoksipropāna addukts) (*CAS* 53159-39-0);

f. šādas "piedevas":

1. bāzisks vara salicilāts (*CAS* 62320-94-9);

2. BHEGA (bis-(2-hidroksietil) glikolamīds) (*CAS* 17409-41-5);

3. BNO (butadiēnnitriloksīds) (*CAS* 9003-18-3);

4. šādi ferocēna atvasinājumi:

    a. butacēns (*CAS* 125856-62-4);

    b. katocēns (2,2-bis-etilperrocenilpropāns) (*CAS* 37206-42-1);

    c. perrocēna karbonskābes, tostarp:

        perrocēna karbonskābe (*CAS* 1271-42-7), 1,1′-perrocēn-dikarbonskābe (*CAS* 1293-87-4);

    d. n-butil-perrocēns (*CAS* 31904-29-7);

    e. citi perrocēna polimēru pievienošanās produktu atvasinājumi;

5. svina beta-rezorcilāts (*CAS* 20936-32-7);

6. svina citrāts (*CAS* 14450-60-3);

7. svina un vara helāti ar beta-rezorcilskābi vai salicilskābi (*CAS* 68411-07-4);

8. svina maleāts (*CAS* 19136-34-6);

9. svina salicilāts (*CAS* 15748-73-9);

10. svina stannāts (*CAS* 12036-31-6);

11. MAPO (tris-1-(2-metil)aziridinil-fosfīnoksīds) (*CAS* 57-39-6); BOBBA 8 (bis (2-metilaziridinil) 2-(2-hidroksipropānoksi) propilamīno-fosfīnoksīds); un citi MAPO atvasinājumi;

12. metil BAPO (bis (2-metil aziridinil) metilamīno fosfīna oksīds) (*CAS* 85068-72-0);

13. N-metil-p-nitroanilīns (*CAS* 100-15-2);

14. 3-nitrazapetan-1,5-diizocianāts (*CAS* 7406-61-9);

15. metālorganiski kondensācijas reaģenti:

    a. neopentil[diallil]oksi, tri[dioktil]fosfāta titanāts (*CAS* 103850-22-2); ko sauc arī par titānu IV 2,2[bis 2-propenolato-metilbutanolāta, tris(dioktil)fosfātu] (*CAS* 110438-25-0); jeb LICA 12 (*CAS* 103850-22-2);

    b. titāna IV [(2-propenolāta-1) metil, n-propanolatometil]butanolīts-1, tris[dioktil]pirofosfāts jeb KR3538;

    c. titāna IV [(2-propenolāta-1)metil, n-propanolatometil] butanolīts-1, tris(dioktil)fosfāts;

16. policiāndifluoramīnetilēna oksīds;

17. daudzfunkcionāli aziridīnamīdi ar arizoftālskābes, trimezīnskābes (BITA vai butilēnimīna trimezamīda) izocianūrskābes vai trimetiladipīnskābes struktūru 2-metil- vai 2-etila izvietojumiem aziridīna gredzenā;

18. propilēnimīds (2-metilaziridīns) (*CAS* 75-55-8);

19. super smalks dzelzs oksīds (Fe_2O_3) (*CAS* 1317-60-8) ar īpatnējo virsmu, lielāku par 250 m^2/g un daļiņu vidējo lielumu 3,0 nm vai mazāku;

20. TEPAN (tetraetilēnpentamīnoakrilonitrils) (*CAS* 68412-45-3); ciānetilēti poliamīni un to sāļi;

21. TEPANOL (tetraetilēnpentamīnoakrilnitrīlglicidols) (*CAS* 68412-46-4); ar glicidola adduktiem ciānetilēti poliamīni un to sāļi;

22. TPB (trifenilbismuts) (*CAS* 603-33-8);

g. šādi "prekursori":

N.B.! Pozīcijā ML8.g. ir dotas atsauces uz speciāliem "energoietilpīgiem materiāliem", ko izgatavo no šīm vielām.

1. BCMO (bishlorometiloksietāns) (*CAS* 142173-26-0) (sk. arī pozīciju ML8.e.1. un ML8.e.2.);

2. dinitroazetidīna-t-butilsāls (*CAS* 125735-38-8) (sk. arī pozīciju ML8.a.28.);

3. HBIW (heksabenzilheksaazaizovurciāns) (*CAS* 124782-15-6) (sk. arī pozīciju ML8.a.4.);

4. TAIW (tetraacetildibenzilheksaazaizovurciāns) (sk. arī pozīciju ML8.a.4.) (*CAS* 182763-60-6);

5. TAT (1,3,5,7 tetraacetil-1,3,5,7,-tetraazaciklooktāns) (*CAS* 41378-98-7) (sk. arī pozīciju ML8.a.13.);

6. 1,4,5,8-tetraazadekalīns (*CAS* 5409-42-7) (sk. arī pozīciju ML8.a.27.);

7. 1,3,5-trihlorbenzols (*CAS* 108-70-3) (sk. arī pozīciju ML8.a.23.);

8. 1,2,4-trihidroksibutāns (1,2,4-butāntriols) (*CAS* 3068-00-6) (sk. arī pozīciju ML8.e.5.);

5. piezīme: Nav lietots kopš 2009. gada.

6. piezīme: Pozīciju ML8 nepiemēro šādām vielām, ja tās nav kompaundos vai sajaukumos ar pozīcijā ML8.a. minētajiem "energoietilpīgajiem materiāliem" vai pozīcijā ML8.c. minētajiem pulverizētajiem metāliem:

*a. amonija pikrāts (*CAS *131-74-8);*

b. dūmu pulveris;

*c. heksanitrodifenilamīns (*CAS *131-73-7);*

*d. difluoramīns (*CAS *10405-27-3);*

*e. nitrociete (*CAS *9056-38-6);*

*f. kālija nitrāts (*CAS *7757-79-1);*

g. tetranitronaftalīns;

h. trinitroanizols;

i. trinitronaftalīns;

j. trinitroksilēns;

*k. N-pirolidinons; 1-metil-2-pirolidinons (*CAS *872-50-4);*

*l. dioktilmaleāts (*CAS *142-16-5);*

*m. etilheksilakrilāts (*CAS *103-11-7);*

*n. trietilalumīnijs (TEA) (*CAS *97-93-8), trimetilalumīnijs (TMA) (*CAS *75-24-1) un citi pirofori alkilmetāli, kā arī litija, nātrija, magnija, cinka vai bora arilsavienojumi;*

o. nitroceluloze (CAS *9004-70-0*);

p. nitroglicerīns (vai gliceroltrinitrāts, trinitroglicerīns) (NG) (CAS *55-63-0*);

q. 2,4,6-trinitrotoluols (TNT) (CAS *118-96-7*);

r. etilēndiamīndinitrāts (EDDN) (CAS *20829-66-7*);

s. pentaertritltetranitrāts (PETN) (CAS *78-11-5*);

t. svina azīds (CAS *13424-46-9*), *normāls svina stigmāts* (CAS *15245-44-0*) *un bāzisks svina stigmāts* (CAS *12403-82-6*) *un primārās sprāgstvielas vai kapseļu kompozīcijas, kurās ir azīdi vai azīdu kompleksi;*

u. trietilēnglikoldinitrāts (TEGDN) (CAS *111-22-8*);

v. 2,4,6-trinitrorezorcinols (stifnīnskābe) (CAS *82-71-3*);

w. dietildifenilurīnviela (CAS *85-98-3*); *dimetilidifenilurīnviela* (CAS *611-92-7*); *metiletildifenilurīnviela [centralīti];*

x. N,N-difenilurīnviela (asimetriskā difenilurīnviela) (CAS *603-54-3*);

y. metil-N,N-difenilurīnviela (metil-asimetriskā difenilurīnviela) (CAS *13114-72-2*);

z. etil-N,N-difenilurīnviela (etil-asimetriskā difenilurīnviela) (CAS *64544-71-4*);

aa. 2-nitrodifenilamīns (2-NDPA) (CAS *119-75-5*);

bb. 4-nitrodifenilamīns (4-NDPA) (CAS *836-30-6*);

cc. 2,2-dinitropropanols (CAS *918-52-5*);

dd. nitroguanidīns (CAS *556-88-7*) *(skat. pozīciju 1C011.d. ES Divējāda lietojuma preču sarakstā).*

ML9 **Karakuģi (virsūdens un zemūdens), īpašs flotes ekipējums, sastāvdaļas un citi virsūdens kuģi, kā norādīts turpmāk**

N.B.! Vadības un navigācijas ierīces sk. ML11 pozīcijā.

a. Kuģi un sastāvdaļas:

1. kuģi (virsūdens un zemūdens), kas īpaši izstrādāti vai pārveidoti militāram lietojumam, neatkarīgi no tā, konkrēti, kādā tehniskā stāvoklī tie ir vai cik tie ir sagatavoti kaujas operācijām un vai tiem ir uzstādītas ieroču nesējplatformas vai bruņas, kā arī tādu kuģu korpusi vai korpusu daļas, un to sastāvdaļas, kas īpaši izstrādātas militāram lietojumam;

2. virsūdens kuģi, izņemot pozīcijā ML9.a.1. norādītos, kuros ir uzstādītas vai iestrādātas viena vai vairākas turpmāk norādītā ekipējuma pozīcijas:

a. automātiski ieroči ar kalibru 12.7 mm vai lielāku, kas norādīti pozīcijā ML1., vai ieroči, kas norādīti pozīcijās ML2., ML4., ML12. vai ML19., vai "montāžas vietas" vai kronšteini šādu ieroču uzstādīšanai;

Tehniska piezīme:

'Montāžas vietas' ir ieroču uzstādīšanas platformas vai struktūras stiprinājumi, kas domāti ieroču uzstādīšanai.

b. apšaudes koriģēšanas sistēmas, kā norādīts pozīcijā ML5.;

c. viss turpmāk uzskaitītais:

1. ķīmiska, bioloģiska, radioloģiska un kodolmateriālu aizsardzība (*CBRN*) un

2. "mitrināšanas vai mazgāšanas sistēma", kas domāta dezaktivēšanai; vai

Tehniskas piezīmes:

1. "CBRN aizsardzība" ir autonoma iekšēja telpa, kuru raksturo, piemēram, lielāks spiediens, izolētas ventilācijas sistēmas, ierobežotas ventilācijas atveres ar CBRN filtriem un ierobežotas personāla piekļuves vietas ar gaisa slūžām.

2. 'Mitrināšanas vai mazgāšanas sistēma' ir jūras ūdens izsmidzināšanas sistēma, ar ko vienlaikus var mitrināt kuģa ārējo virsbūvi un klājus..

d. aktīvas ieroču pretpasākumu sistēmas, kas norādītas pozīcijās ML4.b., ML5.c. vai ML11.a. un kurām ir kāds no turpmāk minētajiem elementiem:

1. 'CBRN aizsardzība';

2. korpuss un virsbūve ir īpaši izstrādāta tā, lai samazinātu radaru reģistrējamo šķērsgriezumu;

3. termiskās raksturinformācijas slāpēšanas ierīces (piemēram, izmešu gāzu dzesēšanas sistēma), izņemot sistēmas, kas paredzētas elektrostaciju vispārīgās efektivitātes uzlabošanai vai ietekmes uz vidi mazināšanai; vai

4. demagnetizēšanas sistēmas, kas izstrādātas, lai slāpētu visa kuģa magnētisko raksturinformāciju.

b. dzinēji un vilces sistēmas, kas speciāli izstrādātas militāram lietojumam, un to sastāvdaļas, kas speciāli izstrādātas militāram lietojumam:

1. speciāli zemūdenēm izstrādāti dīzeļdzinēji ar visiem šiem parametriem:

a. izejas jauda 1,12 MW (1 500 zs) vai vairāk; un

b. rotācijas ātrums 700 apgr/min vai vairāk;

2. speciāli zemūdenēm izstrādāti elektromotori ar visiem šiem parametriem:

a. izejas jauda ir vairāk par 0,75 MW (1 000 zs);

b. forsēts reverss;

c. šķidruma dzesēšana; un

d. pilnībā iekapsulēti;

3. nemagnētiski dīzeļdzinēji ar visiem šiem parametriem:

a. izejas jauda 37,3 kW (50 ZS) vai vairāk un

b. nemagnētiskā masa pārsniedz 75 % no kopējās masas;

4. speciāli zemūdenēm paredzētas – no gaisa padeves neatkarīgas vilces sistēmas ("*Air Independent Propulsion*"- *AIP*).

Tehniska piezīme:

"No gaisa padeves neatkarīga vilces sistēma" (AIP) *iegremdētai zemūdenei dod iespēju darbināt vilces sistēmu bez piekļuves atmosfēras skābeklim ilgāk, nekā to pieļautu akumulatori. Saistībā ar pozīciju ML9.b.4.* AIP *nav iekļauta kodolenerģija.*

c. militāram lietojumam speciāli izstrādātas zemūdens detektoriekārtas, to kontrolierīces un sastāvdaļas, kas speciāli izstrādātas militāram lietojumam;

d. pretzemūdeņu un prettorpēdu tīkli, kas speciāli izstrādāti militārām vajadzībām;

e. nav lietots kopš 2003. gada;

f. militāram lietojumam speciāli izstrādāti izvadi caur kuģa korpusu un savienojumiekārtas, kas ļauj mijiedarboties ar iekārtām ārpus kuģa, kā arī to sastāvdaļas, kas speciāli izstrādātas militāram lietojumam;

Piezīme: *Pozīcijā ML9.f. ir iekļautas viendzīslas, daudzdzīslu, koaksiālas vai viļņu vada savienotājiekārtas kuģiem un izvadi caur kuģa korpusu, kuri gan vieni, gan otri spēj saglabāt hermētiskumu un darbības parametrus par 100 m lielākā dziļumā; kā arī optisko šķiedru savienotājiekārtas un optiski izvadi caur kuģa korpusu, kas speciāli izstrādāti 'lāzera' staru pārraidei neatkarīgi no dziļuma. Pozīciju ML9.f. nepiemēro parastiem izvadiem caur kuģa korpusu – dzenskrūves vārpstām un hidrodinamiskām stūres iekārtām.*

g. militāram lietojumam speciāli izstrādāti klusie gultņi ar kādu no turpmāk izklāstītiem parametriem, to sastāvdaļas un iekārtas ar tādiem gultņiem:

1. gāzes vai magnētiskā piekare;

2. aktīva raksturinformācijas kontrole vai

3. vibrācijas slāpēšanas kontrole.

ML10 **Militāram lietojumam speciāli izstrādāti vai pielāgoti "lidaparāti", "par gaisu vieglāki lidaparāti", bezpilota lidaparāti, aeronautikas dzinēji un "lidaparātu" iekārtas, ar tām saistītas iekārtas un to sastāvdaļas:**

N.B.! *Vadības un navigācijas ierīces sk. ML11 pozīcijā.*

a. Kaujas "lidaparāti" un tiem speciāli izstrādātas sastāvdaļas;

b. citi militāram lietojumam, arī militārai izlūkošanai, uzbrukumam, militārām mācībām, transportam un personālsastāva vai militāru iekārtu desantēšanai, loģistikas vajadzībām speciāli izstrādāti vai pielāgoti "lidaparāti", "par gaisu vieglāki lidaparāti" un speciāli izstrādātas to sastāvdaļas;

c. militāram lietojumam speciāli izstrādāti vai pielāgoti bezpilota lidaparāti un ar tiem saistītas iekārtas, un speciāli izstrādātas to sastāvdaļas:

1. bezpilota lidaparāti, arī lidaparāti ar distances vadību (*remotely piloted air vehicles – RPVs*), neatkarīgi programmējami lidaparāti un "par gaisu vieglāki lidaparāti";

2. ar tām saistītas palaišanas iekārtas un atbalsta iekārtas uz zemes;

3. ar tām saistītas komandiekārtas un kontroliekārtas;

d. militāram lietojumam speciāli izstrādāti vai pielāgoti aeronautikas dzinēji un speciāli tiem izstrādātas sastāvdaļas;

e. avioiekārtas, arī degvielas uzpildei lidojumā, speciāli izstrādātas lietojumam kopā ar "lidaparātiem", kas minēti pozīcijā ML10.a. vai ML10.b., vai aeronautikas dzinējiem, kas minēti pozīcijā ML10.d., un speciāli tiem izstrādātas sastāvdaļas;

f. spiediena degvielas uzpildītāji, spiediena degvielas uzpildes iekārtas, iekārtas, kas speciāli izstrādātas, lai atvieglotu operācijas noslēgtās teritorijās, un virszemes iekārtas, speciāli izstrādātas "lidaparātiem", kas minēti pozīcijā ML10.a. vai ML10.b., vai aeronautikas dzinējiem, kas minēti pozīcijā ML10.d.;

g. militārās ķiveres un aizsargmaskas, un speciāli izstrādātas to sastāvdaļas, spiediena elpošanas iekārtas un daļēji spiediena skafandri lietojumam "lidaparātos", pretpārslodzes tērpi (*anti-g suits*), šķidrā skābekļa konverteri lietojumam "lidaparātos" vai raķetēs, kā arī katapultas un ar lādiņiem darbināmas ierīces personāla katapultēšanai no "lidaparātiem" avārijas situācijā;

h. šādi izpletņi, planēšanas izpletņi un saistītas ierīces, un speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas:

1. izpletņi, kas nav norādīti citur ES Kopējā militāro preču sarakstā;

2. planēšanas izpletņi;

3. izpletņlēkšanai no liela augstuma speciāli paredzēts ekipējums (piemēram, tērpi, īpašas ķiveres, elpošanas sistēmas, navigācijas ierīces);

i. automātiski pilotējamas sistēmas ar izpletņiem desantējamām kravām; militāram lietojumam speciāli izstrādātas vai pielāgotas ierīces izpletņu kontrolētai atvēršanai jebkādā augstumā, arī skābekļa iekārtas.

1. piezīme: *ML10.b. pozīciju nepiemēro "lidaparātiem" un to variantiem, kas speciāli paredzēti militāram lietojumam un kuriem ir visas turpmāk minētās iezīmes:*

a. tie nav konfigurēti militāram lietojumam un tiem nav uzstādītas ierīces vai pievienojumi, kuri speciāli paredzēti vai pielāgoti militāram lietojumam; un

b dalībvalsts vai Vasenāras Nolīgumā iesaistītās valsts civilās aviācijas iestāde tos ir sertificējusi civilam lietojumam.

2. piezīme: *Pozīciju ML10.d. nepiemēro:*

a militāram lietojumam izstrādātiem vai pielāgotiem aeronautikas dzinējiem, ko dalībvalsts vai Vasenāras Nolīgumā iesaistītās valsts civilās aviācijas iestādes ir sertificējušas izmantošanai "civilos lidaparātos", vai arī speciāli tiem izstrādātas sastāvdaļas;

b. virzuļdzinējiem vai speciāli izstrādātām to sastāvdaļām, izņemot tādus, kas speciāli izstrādāti bezpilota lidaparātiem.

3. piezīme: *Pozīciju ML10.b. un ML10.d. par nemilitāru "lidaparātu" vai militāram lietojumam pielāgotu aeronautikas dzinēju speciāli izstrādātām sastāvdaļām un saistītām ierīcēm piemēro tikai tām militārām sastāvdaļām un ar militārām darbībām saistītām iekārtām, kas vajadzīgas, lai tos pielāgotu militāram lietojumam.*

ML11 **Elektroniskas ierīces, kas nav minētas citur ES Kopējā militāro preču sarakstā, un speciāli tām paredzētas detaļas:**

a. elektroniskas ierīces, kas speciāli izstrādātas militāram lietojumam;

Piezīme: *Pozīcijā ML11.a. ietilpst:*

a. elektroniskas pretpasākumu un pretpasākumu apkarošanas ierīces (t.i., ierīces, kas izstrādātas, lai raidītu traucējošus vai nepareizus signālus radariekārtām vai rāciju uztvērējiem, vai citādi traucētu pretinieka elektronisku uztvērēju, tostarp pretpasākumiem paredzētu ierīču, arī traucēšanas un traucējumu novēršanas ierīču uztvertspēju, darbību vai efektivitāti);

b. frekvenčjūtīgas vakuuma lampas;

c. elektroniskas sistēmas vai iekārtas, kas izstrādātas, lai militāras izlūkošanas vai drošības vajadzībām novērotu un uzraudzītu elektromagnētisko spektru, vai arī, lai neitralizētu tādu novērošanu vai uzraudzību;

d. zemūdens pretpasākumi, arī akustiskas un magnētiskas radiotraucēšanas ierīces un mānekļierīces, ar ko sonāriem raidītu traucētājus vai nepareizus signālus;

e. datu apstrādes drošības iekārtas, iekārtas datu drošībai un pārraidei, un signāllīniju drošības ierīces, kas izmanto datu ciparu kodēšanas procesus;

f. identifikācijas, autentifikācijas un kodēšanas iekārtas, un iekārtas kodu atslēgu apsaimniekošanai, izgatavošanai un izplatīšanai;

g. vadības un navigācijas ierīces;

h. troposfēras ciparu radiosakaru pārraides ierīces;

i. signālu pārtveršanai speciāli izstrādāti ciparu demodulatori;

j. "automatizētas vadības un kontroles sistēmas".

N.B.! *"Programmatūru", kas saistīta ar militāru programmvadāmu radio* (Software Defined Radio - SDR), *skatīt pozīcijā ML21.*

b. Globālas navigācijas satelītu sistēmu (*GNSS*) traucētājierīces.

ML12 **Ātrdarbīgas kinētisko ieroču sistēmas un ar tām saistītas ierīces, kā arī speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas:**

a. mērķu iznīcināšanai vai paralizēšanai speciāli izstrādātas kinētisko ieroču sistēmas;

b. speciāli izstrādātas kinētiskās enerģijas lādiņu un sistēmu izmēģināšanas un vērtējuma iekārtas, un pārbaudēm izmantojami modeļi, arī dinamiskām pārbaudēm paredzēti diagnostikas instrumenti un mērķi.

N.B.! *Ieroču sistēmas, kurās izmanto nekalibrētu munīciju vai kurās izmanto tikai ķīmisku vilci, un tām paredzēto munīciju sk. pozīciju ML1 līdz ML4.*

1. piezīme: *Pozīcijā ML12 kontrole ir paredzēta šādām iekārtām, ja tās ir speciāli izstrādātas kinētiskās enerģijas ieroču sistēmām:*

a. palaišanas iekārtās, kas atsevišķos šāvienos vai kārtās līdz ātrumam, kas lielāks par 1,6 km/s, var paātrināt masu, smagāku par 0,1 g;

b. enerģijas ražošanas, elektrisku bruņu, enerģijas uzkrāšanas, temperatūras regulācijas, termiskas kondicionēšanas, komutācijas vai degvielas padeves iekārtās; kā arī elektriskām saskarnēm starp enerģijas avotu, lielgabalu torņu un citu torņu elektriskai piedziņai;

c. mērķu izvēles, sekošanas, uguns vadības vai kaitējumu vērtēšanas sistēmām;

d. lādiņu mērķu meklēšanas, vadības vai novirzes paātrināšanas sistēmām.

2. piezīme: *Pozīciju ML12 piemēro ieroču sistēmām, kurās izmanto jebkuru no šīm dzinējspēka metodēm:*

a. elektromagnētisko;

b. elektrotermisko;

c. plazmas;

d. vieglās gāzes; vai

e. ķīmisko (ja to izmanto kopā ar jebkuru no iepriekš minētajām).

ML13 **Bruņotas ierīces vai aizsargierīces, to konstrukcijas un sastāvdaļas:**

a. Bruņu plāksnes, kurām ir jebkura no turpmākām iezīmēm:

1. izgatavotas, ievērojot militārus standartus vai parametrus; vai

2. piemērotas militārām vajadzībām;

b. Militāru sistēmu ballistiskai aizsardzībai speciāli izstrādātas metāla vai nemetāla materiālu, vai arī to kombināciju konstrukcijas, kā arī speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas;

c. aizsargķiveres, kas ražotas atbilstīgi militāriem standartiem vai specifikācijām, vai salīdzināmiem valstu standartiem, un speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas (t. i., aizsargķiveres korpuss, oderējums, un polsteri);

d. bruņuvestes un aizsargtērpi, izgatavoti, ievērojot militārus vai līdzvērtīgus standartus vai parametrus, kā arī speciāli tiem izstrādātas sastāvdaļas.

1. piezīme: *Pozīcijā ML13.b. ir iekļauti materiāli, kas speciāli izstrādāti, lai no tiem izgatavotu bruņas, kuras sargā pret sprādzieniem vai lai ar tiem būvētu militāras paslēptuves.*

2. piezīme: *Pozīciju ML13.c. nepiemēro parastām tērauda aizsargķiverēm, kas nav pielāgotas vai izstrādātas tā, lai pie tām stiprinātu jebkāda tipa palīgierīces, un pie kā nav piestiprinātas tādas ierīces.*

3. piezīme: *Pozīciju ML13.c. un ML13.d. nepiemēro aizsargķiverēm, aizsargvestēm vai aizsargapģērbam, kas ir līdzi to lietotājiem un ko izmanto lietotāja personīgajai aizsardzībai.*

4. piezīme: *Bumbu iznīcināšanas personālam speciāli paredzētās aizsargķiveres, kas ir minētas pozīcijā ML13, ir tikai tādas, kuras ir speciāli paredzētas militārām vajadzībām.*

N.B. 1! *Sk. arī pozīciju 1A005 ES Divējādi lietojamu preču sarakstā.*

N.B. 2! *Attiecībā uz "šķiedru vai pavedienu materiāliem", ko izmanto bruņuvestu un aizsargķiveru izgatavošanai, – sk. pozīciju 1C010 ES Divējādi lietojamu preču sarakstā.*

ML14 **Speciālas iekārtas militārām mācībām vai militāru operāciju simulācijai, simulatori, kas speciāli izstrādāti tādu šaujamieroču vai citu ieroču lietošanas mācībām, kas minēti pozīcijā ML1 vai ML2, kā arī speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas un piederumi.**

Tehniska piezīme:

Pie Speciālajām iekārtām militārajām mācībām pieder militāra tipa uzbrukuma trenažieri, kaujas lidojumu trenažieri, radartēmēšanas trenažieri, radara mērķu ģeneratori, treniņierīces artilēristiem, trenažieri cīņai pret zemūdenēm, pilotu trenažieri (arī pilotu/astronautu mācībām domātas centrifūgas), radaru apkalpju trenažieri, avioinstrumentu sistēmu trenažieri, navigācijas trenažieri, raķešu palaišanas trenažieri, mērķu iekārtas, trenažieri bezpilota "lidaparātiem", bruņojuma izmantojumam, pārvietojamas treniņiekārtas un treniņierīces militārām sauszemes operācijām.

1. piezīme: *Pozīcija ML14 attiecas uz attēlu un interaktīvām apkārtējas vides ģenerācijas sistēmām simulatoros, ja tie ir speciāli izstrādāti vai pielāgoti militāram lietojumam.*

2. piezīme: *Pozīciju ML14 nepiemēro ierīcēm, kas speciāli izstrādātas, lai ar tām mācītu, kā lietot medību vai sporta ieročus.*

ML15 **Militāram lietojumam speciāli izstrādātas iekārtas attēlu veidošanai vai pretpasākumiem, kā arī speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas un piederumi:**

a. ierakstu un attēlu apstrādes ierīces;

b. kameras, fotoiekārtas un filmu attīstīšanas iekārtas;

c. attēlu pastiprināšanas ierīces;

d. infrasarkano staru jeb termiskas fotoiekārtas;

e. attēlu radarsensoru iekārtas;

f. pretpasākumu vai pretpasākumu apkarošanas ierīces, kas paredzētas pozīcijā ML15.a. līdz ML15.e. minētajām ierīcēm;

Piezīme: *Pozīcijā ML15.f. kontrole ir paredzēta ierīcēm, kas izstrādātas, lai traucētu militāru attēlu veidošanas iekārtu darbību vai mazinātu to efektivitāti, vai arī lai mazinātu tādu kaitīgu ietekmi.*

1. piezīme: *Pozīcijā ML15 ar terminu "speciāli izstrādātas sastāvdaļas" saprot šādas, militāram lietojumam speciāli izstrādātas preces:*

a. infrasarkano staru attēlu konverteru lampas;

b. attēlu pastiprinātājlampas (izņemot pirmās paaudzes lampas);

c. mikrokanālu plates;

d. televīzijas kameru lampas, kas paredzētas darbam vājā apgaismojumā;

e. detektorbloki (arī elektroniskas savstarpējas savienošanas vai nolasīšanas sistēmas);

f. piroelektriskas televīzijas kameru lampas;

g. attēlu veidošanas sistēmu dzesēšanas sistēmas;

h. elektriski palaižami fotohromatiska vai elektrooptiska tipa slēdži, kuru darbības ātrums ir mazāks par 100 mikrosekundēm, izņemot slēdžus, kas ir būtiskas ātrdarbīgu kameru sastāvdaļas;

i. šķiedru optikas attēlu invertori;

j. saliktu pusvadītāju fotokatodi.

2. piezīme: Pozīciju ML15 nepiemēro "pirmās paaudzes attēlu pastiprinātāju lampām" vai ierīcēm, kas speciāli izstrādātas izmantojot "pirmās paaudzes attēlu pastiprinātāju lampas".

N.B.! Lai klasificētu ieroču tēmēkļus, kuros izmantotas "pirmās paaudzes attēlu pastiprinātāju lampas", sk. pozīciju ML1, ML2 un ML5.a.

N.B!. Sk. arī 6A002.a.2. un 6A002.b. pozīciju ES Divējādi lietojamu preču sarakstā.

ML16 **Kalumi, lējumi un citi pusfabrikāti, kuri ir speciāli izstrādāti priekšmetiem, kas minēti pozīcijās ML1 līdz ML4, ML6, ML9, ML10, ML12 vai ML19.**

Piezīme: ML16. piemēro pusfabrikātiem, ja tie ir identificējami pēc materiālu sastāva, ģeometrijas vai funkcijām.

ML17 **Dažādas ierīces, materiāli un bibliotēkas, kā arī speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas:**

a. Autonomi niršanas aparāti un aparāti peldēšanai zem ūdens:

1. militāram lietojumam speciāli izstrādāti slēgtas vai pusslēgtas sistēmas elpošanas (skābekļa reģenerācijas) aparāti (t. i., speciāli izstrādāti tā, lai tie nebūtu magnētiski);

2. speciāli izstrādāti komponenti vaļējās sistēmas aparātu pārveidošanai militāram lietojumam;

3. izstrādājumi, kas paredzēti tikai militāram lietojumam kopā ar autonomiem niršanas un zemūdens peldēšanas aparātiem;

b. speciāli militāram lietojumam paredzētas celtniecības iekārtas;

c. militāram lietojumam speciāli izstrādāta armatūra, pārklājumi un apstrādes paņēmieni, ar ko slāpēt raksturinformāciju;

d. lauka inženieriekārtas, kas speciāli paredzētas izmantošanai cīņu zonā;

e. "roboti", "robotu" kontroliekārtas un "robotu" "manipulatoru izpildmehānismi", kam ir jebkura šī īpašība:

1. tie ir speciāli izstrādāti militāram lietojumam;

2. satur līdzekļus, ar ko sargā hidrauliskas sistēmas pret caursiti no ārpuses ar ballistikas fragmentiem (piemēram, izmantojot pašhermatizācijas līnijas), un tajos paredzēts izmantot hidrauliskus šķidrumus ar uzliesmošanas temperatūru, augstāku par 839 K (566 °C); vai

3. tie ir speciāli izstrādāti vai atzīti par piemērotiem darbam pulsējošā elektromagnētiskā (*EMP*) laukā;

Tehniska piezīme:

Pulsējošais elektromagnētiskais lauks neietver netīši radītus traucējumus, ko izraisa elektromagnētiskais starojums no tuvumā esošā aprīkojuma (piemēram, mašīnām, iekārtām vai elektroinstalācijām) vai apgaismojuma ierīcēm.

f. militāram lietojumam speciāli paredzētas bibliotēkas (tehnisku parametru datubāzes) iekārtām, kas minētas ES Kopējā militāro preču sarakstā;

g. kodolenerģijas ražošanas iekārtas vai vilces iekārtas, arī militāram lietojumam speciāli izstrādāti "kodolreaktori" un militāram lietojumam speciāli izstrādātas vai 'pielāgotas' to sastāvdaļas;

h. militāram lietojumam speciāli izstrādātas iekārtas un materiāli, kas pārklāti vai apstrādāti, lai ar tiem slāpētu raksturinformāciju, un kas nav minēti citās ES Kopējā militāro preču saraksta pozīcijās;

i. militāriem "kodolreaktoriem" speciāli izstrādāti simulatori;

j. militāru iekārtu apkopei speciāli izstrādātas vai 'pielāgotas' pārvietojamas remontdarbnīcas;

k. militāram lietojumam speciāli izstrādāti vai 'pielāgoti' pārvietojami lauka ģeneratori;

l. militāram lietojumam speciāli izstrādāti vai 'pielāgoti' konteineri;

m. militāram lietojumam speciāli izstrādāti prāmji, izņemot tos, kas minēti citur ES Kopējā militāro preču sarakstā, kā arī militāram lietojumam speciāli izstrādāti tilti un pontoni;

n. izmēģinājumu modeļi, speciāli izstrādāti, lai "pilnveidotu" priekšmetus, kas minētas pozīcijās ML4, ML6, ML9 vai ML10;

o. militāram lietojumam speciāli izstrādātas lāzera aizsardzības ierīces (piemēram, acu un sensoru aizsardzība);

p. "degvielas elementi", kas nav minēti citur ES Kopējā militāro preču sarakstā un kuri ir speciāli izstrādāti vai "pielāgoti" militāram lietojumam.

Tehniskas piezīmes:

1. *Pozīcijā ML17 'bibliotēka' (tehnisku parametru datubāze) ir militāras, tehniskas informācijas kopums, uz ko atsaucoties var uzlabot militāra ekipējuma vai sistēmu darbību.*

2. *Pozīcijā ML17 'pielāgots' ir jebkāda strukturāla, elektriska mehāniska vai citāda pielāgošana, ar ko nemilitārām precēm piešķir militāras spējas, kas līdzvērtīgas tām, kādas ir militāram lietojumam speciāli paredzētām precēm.*

ML18 **Ražošanas ierīces un to sastāvdaļas:**

a. speciāli izstrādātas vai pielāgotas tādu preču 'ražošanas' ierīces, kuras minētas ES Kopējā militāro preču sarakstā, kā arī speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas;

b. speciāli izstrādātas klimatisko izmēģinājumu iekārtas, lai sertificētu, kvalificētu vai pārbaudītu ražojumus, kas minēti ES Kopējā militāro preču sarakstā, kā arī tādām iekārtām speciāli izstrādātas ierīces;

Tehniska piezīme:

Pozīcijā ML18 'ražošana' ietver projektēšanu, izskatīšanu, izgatavošanu, izmēģināšanu un testēšanu.

Piezīme: Pozīcijā ML18.a. un ML18.b. ir iekļautas šādas iekārtas:

a. nepārtrauktas nitrēšanas iekārtas;

b. centrifugālās testu iekārtas vai ierīces, kam ir kāda no šādām iezīmēm:

1. piedziņas motora vai motoru jauda ir lielāka par 298 kW (400 zs);

2. tajos var ielādēt 113 kg vai lielāku masu; vai

3. tajos 91 kg vai smagākai masai var nodrošināt 8 g vai lielāku centrbēdzes paātrinājumu;

c. dehidratizācijas spiedes;

d. militāru sprāgstvielu ekstrūzijai speciāli izstrādāti vai pielāgoti vītņu ekstrūderi;

e. ekstrudētu propelantu sagarināšanai paredzētas griezējmašīnas;

f. pirmsapstrādes cilindri (tumbleri) ar 1,85 m vai lielāku diametru un par 227 kg lielāku ražību;

g. cietu propelentu nepārtrauktas darbības maisītāji;

h. militāru sprāgstvielu sastāvdaļu malšanai vai frēzēšanai paredzētas ar šķidrumu darbināmas dzirnavas;

i. iekārtas, ar ko ML8.c.8. pozīcijā minēto metālu pulveru daļiņas padara sfēriskas un vienādi lielas;

j. konvekcijas konverteri, ar ko konvertē pozīcijā ML8.c.3. minētos materiālus.

ML19 **Virzītas enerģijas ieroču (*DEW*) sistēmas, ar tām saistītas vai pretpasākumu veikšanai paredzētas ierīces un pārbaudes modeļi, kā arī tām speciāli paredzētas sastāvdaļas:**

a. mērķu iznīcināšanai vai darbības paralizēšanai paredzētas "lāzeru" sistēmas;

b. mērķu iznīcināšanai vai darbības paralizēšanai paredzētas elementārdaļiņu staru sistēmas;

c. mērķu iznīcināšanai vai darbības paralizēšanai paredzētas lieljaudas radio frekvenču (RF) sistēmas;

d. iekārtas, kas speciāli paredzētas, lai atklātu vai identificētu sistēmas, kas minētas pozīcijā ML19.a. līdz ML19.c., vai lai aizsargātos pret tādām sistēmām;

e. fiziskas pārbaudes modeļi sistēmām, ierīcēm un sastāvdaļām, kas minētas ML19;

f. "lāzeru" sistēmas, kas speciāli paredzētas, lai neaizsargātās acīs radītu pastāvīgu aklumu, t.i., neapbruņotām acīm vai acīm ar redzes korekcijas ierīcēm.

1. piezīme: DEW *sistēmas, kas minētas pozīcijā ML19, ietver arī sistēmas, kuru jauda rodas, kontrolēti lietojot:*

a. "lāzerus", kam ir pietiekama jauda, lai nodarītu postījumus, līdzīgus tādiem, ko nodara parasta munīcija;

b. daļiņu paātrinātājus, kas raida lādētu vai neitrālu daļiņu staru, kurš spēj nodarīt postījumus;

c. radio frekvences staru ģeneratorus ar lielu impulsa jaudu vai lielu vidējo jaudu, kas rada pietiekami spēcīgu lauku, lai izvestu no ierindas tālu mērķu elektroniskās shēmas.

2. piezīme: Pozīcijā ML19 ir iekļautas šādas ierīces, ja tās ir speciāli izstrādātas DEW *sistēmām:*

a. primārās enerģijas ražošanas, enerģijas uzkrāšanas, komutācijas, jaudas pārveidošanas vai degvielas piegādes ierīces;

b. mērķa izvēles vai sekošanas sistēmas;

c. sistēmas, kas spēj izvērtēt mērķu bojājumus, to iznīcināšanu vai paralizēšanu;

d. staru vadības, pārraides vai tēmēšanas ierīces;

e. ierīces ar ātru stara pārvietošanas spēju, kas ļauj ātri iznīcināt daudzus mērķus;

f. fokusētājoptika un fāzu salāgotāji;

g. strāvas inžektori negatīvu ūdeņraža jonu stariem;

h. "kosmosā lietojamu" paātrinātāju sastāvdaļas;

i. negatīvu jonu staru fokusēšanas ierīces;

j. augstas enerģijas jonu staru kontroles un pārvietošanas ierīces;

k. "kosmosā lietojamas" folijas negatīvu ūdeņraža izotopu staru neitralizēšanai.

ML20 **Kriogēnas ierīces un ierīces ar "supravadītājiem", kā arī speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas un piederumi:**

a. ierīces, kas speciāli paredzētas vai konfigurētas uzstādīšanai militāros sauszemes, ūdens, gaisa vai kosmosa transportlīdzekļos, un kas var darboties, attiecīgajam transportlīdzeklim pārvietojoties, kā arī var radīt vai uzturēt temperatūru zem 103 K (– 170 °C).

Piezīme: *Pozīcijā ML20.a. ir paredzēta kontrole mobilām sistēmām, kurās iekļauti piederumi vai sastāvdaļas, kas nav gatavotas no metāla vai no materiāliem, kuri nevada elektrības strāvu, piemēram, plastmasām vai ar epoksīdsveķiem piesūcinātiem materiāliem.*

b. Elektroierīces ar "supravadītājiem" (rotējošas mašīnas un transformatori), kas speciāli paredzētas vai konfigurētas uzstādīšanai militāros sauszemes, ūdens, gaisa vai kosmosa transportlīdzekļos, un kas var darboties, attiecīgajam transportlīdzeklim pārvietojoties.

Piezīme: *Pozīciju ML20.b. nepiemēro hibrīdiem līdzstrāvas homopolāriem ģeneratoriem ar normāliem vienpola metāla enkuriem, kas rotē supravadītāju tinumu magnētiskajā laukā, ja šie tinumi ir ģeneratora vienīgā supravadītāja sastāvdaļa.*

ML21 **Šāda "programmatūra":**

a. "programmatūra", kas speciāli izstrādāta vai pielāgota, lai "pilnveidotu", "ražotu" vai "lietotu" ierīces, materiālus vai "programmatūru", kas minēta ES Kopējā militāro preču sarakstā;

b. šāda speciāla "programmatūra", izņemot ML21.a. pozīcijā minēto:

1. militāram lietojumam speciāli izstrādāta "programmatūra", kas speciāli izstrādātas lai modelētu, imitētu vai vērtētu militāru ieroču sistēmas;

2. militāram lietojumam īpaši izstrādāta "programmatūra", kas speciāli izstrādāta, lai modelētu vai simulētu militārās operācijas scenārijus;

3. "programmatūra", ar ko nosaka parasto ieroču, kodolieroču, ķīmisko ieroču vai bioloģisko ieroču efektivitāti;

4. militārām vajadzībām īpaši izstrādāta "programmatūra", lai tās izmantotu Vadības, Komunikāciju, Kontroles un Izlūkošanas (C^3I) vai Vadības, Komunikāciju, Datorizēšanas un Izlūkošanas (C^4I) programmās;

c. "programmatūra", kas nav minēta pozīcijā ML21.a., ML21.b.1. vai ML21.b.2., kura speciāli izstrādāta vai pielāgota, lai ierīces, kas nav minētas ES Kopējā militāro preču sarakstā, varētu veikt militāras funkcijas, kādas ir ierīcēm, kas minētas ES Kopējā militāro preču sarakstā.

ML22 **Šādas "tehnoloģijas":**

a. "Tehnoloģijas", kas nav minētas pozīcijā ML22.b., kuras ir "nepieciešamas", lai "pilnveidotu", "ražotu" vai "lietotu" ES Kopējā militāro preču sarakstā minētos priekšmetus.

b. "Tehnoloģijas":

1. "tehnoloģijas", kas "nepieciešamas", lai projektētu, montētu komponentes, darbinātu, apkalpotu un remontētu pilnīgas tādu preču ražošanas iekārtas, kas minētas ES Kopējā militāro preču sarakstā, pat ja tādu ražošanas iekārtu sastāvdaļas šajā sarakstā nav minētas;

2. "tehnoloģijas", kas "nepieciešamas", lai "pilnveidotu" un "ražotu" strēlnieku ieročus, pat, ja to lieto, lai ražotu senlaicīgu strēlnieku ieroču kopijas;

3. "tehnoloģijas", kas "nepieciešamas", lai "pilnveidotu", "ražotu" vai "lietotu" toksiskas vielas un ar tām saistītas ierīces un sastāvdaļas, kas minētas pozīcijā ML7.a. līdz ML7.g.;

4. "tehnoloģijas", kas "nepieciešamas", lai "pilnveidotu", "ražotu" vai "lietotu" "biopolimērus" un konkrētu šūnu kultūras, kas minētas pozīcijā ML7.h.;

5. "tehnoloģijas", kas ir "nepieciešamas" tikai, lai militārās nesējvielās vai karamateriālos iekļautu "biokatalizatorus", kas minēti pozīcijā ML7.i.l.

1. piezīme: *"Tehnoloģijām", kas "nepieciešamas", lai "pilnveidotu", "ražotu" vai "lietotu" preces, kas minētas ES Kopējā militāro preču sarakstā, turpina paredzēt kontroli arī tad, ja to lieto precēm, kas nav minētas ES Kopējā militāro preču sarakstā.*

2. piezīme: *Pozīciju ML22 nepiemēro:*

a. "tehnoloģijām" kas ir obligāti nepieciešamas, lai montētu, darbinātu, apkalpotu) un remontētu preces, kam nav paredzēta kontrole vai kuru eksports ir atļauts;

b. "tehnoloģijām", kas ir "atklātībā pieejamas", "fundamentāli zinātniski pētījumi" vai informācija, kura minimāli nepieciešama patentu pieteikumiem;

c. "tehnoloģijām", ar ko nodrošina nepārtrauktu magnētisko indukciju civilu transportierīču piedziņai.

ŠAJĀ SARAKSTĀ LIETOTO TERMINU DEFINĪCIJAS

Šajā sarakstā lietoto terminu definīcijas alfabētiskā secībā ir šādas:

1. piezīme: *Definīcijas piemēro visā sarakstā. Atsauces ir paredzētas tikai padomdevēja nolūkam, un tās neietekmē definēto terminu piemērošanu visā sarakstā.*

2. piezīme: *Definīciju sarakstā iekļautajiem vārdiem un terminiem ir definētā nozīmē tikai, ja tie ir pēdiņās (""). Terminu definīcijas 'vienpēdiņās' dotas tehniskajās piezīmēs par attiecīgo preci. Citur vārdiem un terminiem ir vispāratzīta (vārdnīcu) nozīme.*

ML7 "**Pielāgots militārām vajadzībām**"

Jebkura modifikācija vai selekcija (piemēram, mainot tīrības pakāpi, glabāšanas laiku, virulenci, izplatīšanas īpašības vai noturību pret ultravioleto starojumu), lai cilvēkiem, dzīvniekiem, iekārtām, ražai vai apkārtējai videi nodarītu pēc iespējas lielāku kaitējumu vai postījumus.

ML8 "**Piedevas**"

Vielas, ko izmanto sprāgstvielu sagatavošanā, lai palielinātu to sprādzienbīstamību.

ML8, ML9 un ML10 "**Lidaparāts**"

Fiksētu, šarnīra, rotējošu spārnu (helikopteri), pagriežama rotora vai pagriežamu spārnu gaisa transportlīdzeklis.

ML11 "**Automatizētas vadības un kontroles sistēmas**"

Elektroniskas sistēmas, ar kurām ievada, apstrādā un nosūta informāciju, kas ir būtiska vadībā esošā grupējuma, liela formējuma, taktiska formējuma, vienības, kuģa, apakšvienības vai ieroča efektīvai darbībai. To panāk, izmantojot datorus un citas specializētās fiziskās komponentes, kas izstrādātas militārās vadības un kontroles organizēšanas atbalstam. Automatizētās vadības un kontroles sistēmas galvenās funkcijas ir efektīva automatizēta informācijas iegūšana, uzkrāšana, glabāšana un apstrāde, situācijas un apstākļu atainošana saistībā ar kaujas operāciju sagatavošanu un īstenošanu, operatīvi un taktiski aprēķini resursu sadalei starp spēku grupējumiem vai kaujas kārības vai kaujas izvietojuma elementiem, ņemot vērā misiju vai operācijas posmu, datu sagatavošana situācijas novērtēšanai un lēmumu pieņemšanai jebkurā brīdī operācijas vai kaujas laikā, operāciju datorsimulācija.

ML22 "**Fundamentāli zinātnes pētījumi**"

Eksperimentāli vai teorētiski darbi, ko veic, lai iegūtu jaunas zināšanas par parādībām vai fundamentāliem novēroto faktu principiem, un kas nav speciāli vērsts uz konkrētu praktisku izmantojumu vai mērķi.

ML7 un 22 "**Biokatalizatori**"

Fermenti īpašām ķīmiskajām vai bioķīmiskajām reakcijām vai citi bioloģiski kompaundi, kas saistās pie ķīmisko ieroču vielām un veicina to noārdīšanu.

Tehniska piezīme:

"Fermenti" nozīmē "biokatalizatori" īpašām ķīmiskajām vai bioķīmiskajām reakcijām.

ML7 un 22 "**Biopolimēri**"

Bioloģiskās makromolekulas:

a. fermenti īpašām ķīmiskajām vai bioķīmiskajām reakcijām;

b. antivielas - monoklonālas, poliklonālas vai antiidiotipiskas;

c. speciāli izstrādāti vai speciāli apstrādāti receptori.

Tehniskas piezīmes:

1. *"antiidiotipiskas antivielas" ir antivielas, kas saistās pie citu antivielu īpašām antigēnu saistvielām;*

2. *"monoklonālās antivielas" ir olbaltumvielas, kas saistās pie vienas antigēnu saistvielas un ko ražo viens šūnu klons;*

3. *"poliklonālās antivielas" ir olbaltumvielu maisījums, kas saistās pie īpaša antigēna un ko ražo vairāk nekā viens šūnu klons;*

4. *"receptori" ir bioloģiskās makromolekulas struktūras, kas spēj saistīt tādas ligandas, kuru saistīšanas ietekmē fizioloģiskās funkcijas.*

ML10 "**Civils lidaparāts**"

"Lidaparāts", kas minēts publicētos civilās aviācijas iestāžu sertifikācijas sarakstos kā derīgs lidojumiem komerciālos iekšzemes un ārzemju maršrutos vai likumīgām civilām, privātām vai uzņēmējdarbības vajadzībām.

ML21 un 22 "**Pilnveidošana**"

Attiecas uz visiem posmiem pirms sērijveida ražošanas, piemēram: projektēšanu, konstruktīviem pētījumiem, konstruktīvu analīzi, konstrukcijas koncepcijām, prototipu montāžu un izmēģinājumiem, eksperimentālo ražošanu, datiem par izstrādi, procesu, kas izstrādes datus pārvērš par ražojumu, konfigurācijas izstrādi, izstrādes integrāciju, dažādu elementu izvietojuma plānošanu un maketēšanu.

ML17 "**Manipulatoru izpildmehānismi**"

Satvērēji, aktīvās darba instrumenta vienības un jebkuras citas iekārtas, kuras ir pievienotas "robota" manipulatora rokas pamatplates galā.

Tehniska piezīme:

"Aktīvās darba instrumentu vienības" ir ierīces, ar ko apstrādājamai detaļai pievada dzinējspēku, apstrādes enerģiju vai nodrošina tai sensora funkciju.

ML4 un 8 "**Energoietilpīgie materiāli**"

Vielas vai maisījumi, kas ķīmiski reaģē, atbrīvojot paredzētajam lietojumam vajadzīgo enerģiju. "Sprāgstvielas", "pirotehnikas materiāli" un "propelenti" ir energoietilpīgo materiālu apakšklases.

ML8 un 18 "**Sprāgstvielas**"

Cietas, šķidras vai gāzveida vielas vai maisījumi, kas sastāv no vielām, kurām jāuzsprāgst, tos izmantojot kā injicētājlādiņus, palīglādiņus vai galvenos lādiņus kaujas uzgaļos, spridzināšanā un citus lietojumos.

ML7 "**Ekspresijas vektori**"

Nesējvielas (piemēram, plazmīdas vai vīrusi), ko izmanto, lai iekļautu ģenētisko materiālu saimniekorganisma šūnās.

ML17 "**Degvielas elements**"

Elektroķīmiska ierīce, kas, izmantojot degvielu no ārēja avota, ķīmisko enerģiju tieši pārveido līdzstrāvā.

ML13 "**Šķiedru vai pavedienu materiāli**"

ietver:

a. viengabala monopavedienus;

b. viengabala dzijas un šķiedras;

c. lentes, audumus, neaustus materiālus un pinumus;

d. šķērētas šķiedras, vistras šķiedras un viendabīgus šķiedru slāņojumus;

e. jebkura garuma monokristālu vai polikristālu šķiedras;

f. aromātisko poliamīdu masu.

ML15 "**Pirmās paaudzes attēlu pastiprinātāju lampas**"

Elektrostatiski fokusētas lampas, kas izmanto ieejas un izejas šķiedru optikas vai stikla ekrānus, daudzsārmu fotokatodus (S-20 vai S-25), bet ne mikrokanālu plašu pastiprinātājus.

ML22 "**Atklātībā pieejamas**"

Nozīmē "tehnoloģijas" vai "programmatūra", kas ir darīta pieejama bez ierobežojumiem attiecībā uz tās turpmāku izplatīšanu.

Piezīme:
Autortiesību noteiktie ierobežojumi "tehnoloģijas" vai "programmatūru" nepadara par tādām, kas nav "atklātībā pieejamas".

ML5 un 19 "**Lāzers**"

Komponentu kopums, kas rada telpā un laikā viendabīgu starojumu, ko pastiprina ierosinātā starojuma emisija.

ML10 "**Par gaisu vieglāki lidaparāti**"

Gaisabaloni un lidaparāti, kas celtspējai izmanto karstu gaisu vai par gaisu vieglākas gāzes, piemēram ūdeņradi vai hēliju.

ML17 "**Kodolreaktors**"

Kodolreaktors ietver elementus, kas atrodas reaktorā vai ir tieši saistīti ar reaktora korpusu, iekārtas, kas kontrolē enerģijas līmeni aktīvajā zonā, un sastāvdaļas, kuras parasti satur vai kontrolē reaktora primāro siltumnesēju vai tieši saskaras ar to.

ML8 "**Prekursori**"

Īpašas ķimikālijas, ko izmanto sprāgstvielu ražošanai.

ML21 un 22 "**Ražošana**"

Nozīmē visas ražošanas fāzes, piemēram: ražošanas projektēšana, izgatavošana, integrācija, montāža, inspekcija, pārbaude, kvalitātes sertifikācija.

ML8 "**Propelenti**"

Vielas vai maisījumi, kas ķīmiski reaģē, radot ievērojamu daudzumu karstu gāzu kontrolētā ātrumā, lai veiktu mehānisko darbu.

ML4 un 8 "**Pirotehnika**" ("**pirotehnikas materiāli**")

Cietu vai šķidru degvielu un oksidētāju maisījumi, kas, kad aizdedzināti, iesaistās enerģētiskā ķīmiskajā reakcijā kontrolētā ātrumā, kuras nolūks ir radīt laika aizturi vai karstumu, troksni, dūmus, redzamo gaismu vai infrasarkano starojumu. Pirofori ir to pirotehnikas materiālu apakšklase, kuros nav oksidētāji, bet kuri spontāni aizdegas, nonākot saskarē ar gaisu.

ML22 "**Nepieciešams**"

Attiecībā uz "tehnoloģijām" attiecas tikai uz to "tehnoloģijas" daļu, kura ir tieši atbildīga par kontrolējamo izpildes līmeņu raksturojumu vai funkciju sasniegšanu vai pārsniegšanu. Šādas "nepieciešamas" "tehnoloģijas" var kopīgi izmantot dažādām precēm.

ML7 "**Vielas nekārtību novēršanai**"

Vielas, kas paredzētas izmantošanai nekārtību novēršanā cilvēkos izraisa sensorisku kairinājumu vai padara fiziski nespējīgus uz neilgu laiku pēc iedarbības beigšanas. (Asaru gāzes ir "vielu nekārtību novēršanai" apakšklase.)

ML17 "**Robots**"

Manipulācijas mehānisms, kas var būt konveijertipa vai ar darbības principu "no punkta uz punktu", kas var izmantot sensorus un kam ir visas šīs īpašības:

a. ir daudzfunkcionāls;

b. var pozicionēt vai orientēt materiālus, detaļas, instrumentus vai citas īpašas ierīces, veicot dažādas kustības trīsdimensiju telpā;

c. ietver trīs vai vairākas slēgtās vai atvērtās cilpas servoiekārtas, kas var saturēt soļu dzinējus; un

d. satur "lietotājam pieejamu programmējamību" pēc apmācības/izpildes principa, vai izmantojot datoru, kas var būt programmēts loģiskais kontrollers, t. i., bez mehāniskas iejaukšanās vajadzības.

Piezīme: Iepriekš minētā definīcija neattiecas uz šādām iekārtām:

1. *manipulācijas mehānismiem, ko kontrolē tikai ar roku / teleoperators,*

2. *nemainīgas secības manipulācijas mehānismiem, kas ir automātiskās kustības iekārtas un darbojas, veicot mehāniski noteiktas, programmētas kustības. To programma ir mehāniski ierobežota ar nemainīgiem soļiem, ko nosaka atdures, piemēram, adatas vai izciļņi. Kustību secība un ceļu vai leņķu izvēle nav mehāniski, elektroniski vai elektriski maināma;*

3. *mehāniski kontrolētiem mainīgas secības manipulāciju mehānismiem, kas ir automātiskās kustības iekārtas un darbojas saskaņā ar mehāniski nemainīgām, programmētām kustībām. To programma ir mehāniski ierobežota ar nemainīgiem, bet koriģējamiem soļiem, ko nosaka atdures, piemēram, adatas vai izciļņi. Kustību secība un ceļu vai leņķu izvēle ir maināma nemainīgas programmas modelī. Programmas darbības pārmaiņas (piemēram, adatu izvietojuma maiņu vai izciļņu nomaiņu) vienā vai vairākās kustības asīs veic tikai mehāniski;*

4. *ar servoiekārtām nevadāmiem mainīgas secības manipulācijas mehānismiem, kas ir automātiskas jutības iekārtas un darbojas saskaņā ar mehāniski nemainīgām programmētām kustībām. To programma ir maināma, bet secību izpilda, tikai vadoties pēc mehāniski fiksētu elektrisko bināro iekārtu bināriem signāliem vai regulējamām atdurēm;*

5. *noliktavu telferiem, kas definēti kā Dekarta koordinātu manipulatoru sistēmas, izgatavoti kā vertikālu glabāšanas tvertņu bloku sastāvdaļas un konstruēti tā, lai šo tvertņu saturs būtu pieejams un paņemams.*

ML21 "**Programmatūra**"

Vienas vai vairāku "programmu" vai "mikroprogrammu" kopums, kas fiksēts jebkādā materiālā nesēja izpausmē.

ML19 "**Lietojamas kosmosā**"

Preces, kas ir projektētas, ražotas un pārbaudītas, lai izturētu īpašas elektriskas, mehāniskas u. c. prasības, un paredzētas satelītu palaišanas un darba nodrošināšanai vai citām lielā augstumā (100 km un augstāk) lidojošām sistēmām.

ML18 un 20 "**Supravadošs**"

Attiecas uz materiāliem, piemēram, metāliem, sakausējumiem vai savienojumiem, kas var pilnīgi zaudēt elektrisko pretestību (t.i., var sasniegt bezgalīgu elektrovadītspēju un pārvadīt ļoti lielu elektrisko strāvu bez Džoula silšanas).

Tehniska piezīme:

Materiāla "supravadošo" stāvokli atsevišķi raksturo "kritiskā temperatūra", kritisks magnētiskais lauks, kas ir temperatūras funkcija, un kritiskais strāvas blīvums, kas tomēr ir gan magnētiskā lauka, gan temperatūras funkcija.

ML22 "**Tehnoloģija**"

Specifiska informācija, kas vajadzīga preču "pilnveidošanai", "ražošanai" vai "lietošanai". Šī informācija ir tehnisko datu vai tehniskās palīdzības veidā.

Tehniskas piezīmes:

1. *'Tehniski dati' var būt rasējumu, plānu, diagrammu, modeļu, formulu, tabulu, inženierdizaina, rakstisku specifikāciju, rokasgrāmatu un instrukciju veidā, kas var būt rakstveida vai ierakstītas, piemēram, uz diska, lentē vai nolasāmās atmiņas ierīcēs.*

2. *'Tehniskā palīdzība' var būt instrukciju, prasmju, mācību, darba prasmes un konsultēšanas pakalpojumu veidā. 'Tehniskā palīdzība' var saturēt 'tehnisko datu' nodošanu.*

ML21 un 22 "**Lietošana**"

Darbināšana, uzstādīšana (ieskaitot uzstādīšanu darbības vietā), apkope (pārbaude), remonts, kapitālais remonts un atjaunošana.